

FÖRSVAR UTBILDAREN

Tema

TOTALFÖRSVAR- INFORMATION

Tema
**TOTALFÖRSVARSA
INFORMATION**

Från Svenska Försvarsutbildningsförbundet

ANSVARIG UTGIVARE:
Generalsekreterare, Bo StennabbCHEFREDAKTÖR:
Kristoffer Bäckström
Kristoffer.Backstrom@forsvarsutbildarna.seREDAKTÖR:
Anna WiderbergREDAKTIONSEKRETERARE:
Anna KarlssonOMSLAGSBILD:
Försvarsutbildarna har ett särskilt uppdrag när det gäller totalförsvarsinformation som innebär att både öka kunskapen hos sina egna medlemmar och hos befolkningen i stort. I uppdraget ingår dessutom att leda frivilligorganisationernas gemensamma arbete på området. För att lyckas med uppdraget krävs många olika pusselbitar som tillsammans ska bilda en helhet.
Illustration: ClearDesign.seADRESS:
Karlavägen 65, StockholmPOSTADRESS:
Box 5034, 102 41 StockholmTELEFON:
08-587 742 00E-POST:
forsvarsutbildaren@forsvarsutbildarna.seHEMSIDA:
www.forsvarsutbildarna.seGRAFISK DESIGN OCH TRYCK:
www.ClearDesign.seADRESSÄNDRINGAR:
adressandring@forsvarsutbildarna.seManusstopp för Försvarsutbildaren nr 3/23
är den 27 april 2023.

Upplaga 25 000 ex/utgivning, 5 nr under 2023.

**BÄSTA TOTALFÖRSVARSA
AMBASSADÖRER!**

"VARJE MEDBORGARE MÅSTE VARA BEREDD att till det yttersta göra sin insats i det totala försvaret – inom krigsmakten, civilförsvaret, krigsproduktionen, folkförsörjningen, sjukvården, i hemmen. Var och en måste också veta hur man skyddar sig mot de faror som ett nutida krig medför och inse hur väsentligt det är att också i kritiska lägen bevara lugn och jämvikt."

Citatet kommer från broschyren "Om kriget kommer" från 1961 och mannen bakom orden var dåvarande statsminister Tage Erlander.

FORTFARANDE AKTUELLT

I början av det här året deltog jag för första gången vid Folk och Försvars rikskonferens i Sälen där vår nye minister för civilt försvar, Carl-Oskar Bohlin, valde att använda just det citatet i inledningen av sitt tal. Ministerns poäng var att citatet fortfarande är högaktuellt. Totalförsvaret är inte enbart ett ansvar för våra myndigheter, det är ett ansvar vi alla delar.

Att många av oss är beredda att ta detta ansvar har visat sig under de senaste åren då först pandemin och därefter kriget i Ukraina förmått människor att strömma till för att bidra och hjälpa till. Viljan att bidra finns, det visar bland annat den enkätundersökning som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) gjorde i oktober 2022. Enligt den tycker nästan alla, 90 procent, att det är en självklarhet att hjälpa andra vid kriser och olyckor.

VET VI HUR VI SKYDDAR OSS?

Frågan är dock hur det står till med den andra delen av Tage Erlanders utmaning: "Var och en måste också veta hur man skyddar sig mot de faror som ett nutida krig medför". Har vi tillräckligt bra kunskap om totalförsvaret? Baserat på egen erfarenhet är svaret nej! Det finns brister hos allmänheten men även inom myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Detta är kanske inte så konstigt med tanke på att vi inte har pratat om totalförsvaret under flera år och att vi dessförinnan ägnade ganska stor kraft åt nedmontera stora delar. Även detta kommenterade ministern i sitt tal:

"Det finns en länk mellan det civila försvar som avvecklades och det som nu ska återuppbyggas. De som aldrig slutade, de osjungna hjältarna som inte tog strategisk time out när politikerna och det offentliga Sverige gjorde det. Jag talar om de 350 000 svenskar som är engagerade i våra frivilliga försvarsorganisationer."

Detta är sant och det är vi som utgör stommen i den kraft som nu har i uppdrag att sprida kunskap om totalförsvaret. Vi i Försvarsutbildarna har redan en riktigt bra grund att stå på och det här temanumret handlar om hur vi arbetar med detta viktiga uppdrag.

KUNSKAP ÄR LIVSVIKTIG

Läs och fundera över hur just du kan bidra till att sprida ytterligare kunskap om totalförsvaret till din omgivning – Hur kan du bli en bättre totalförsvarsambassadör? Om varje medlem i en frivillig försvarsorganisation tar sitt ansvar och bidrar så har vi snart nått ut till hela vår befolkning.

Vilja är en bra start, men kunskap formar förmåga som resulterar i kompetens!

BO STENNABB, generalsekreterare

Foto: Mikael Hedlund / AKA-Film

MEDLEMMEN I CENTRUM I HALMSTAD

FÖRSVARsutbildarna HALMSTAD har under de senaste åren ökat sin verksamhet och aktivt arbetat med verksamhetsutveckling. Under 2022 har föreningens strävan varit att få mer kontakt med medlemmarna. Målet är att få en dialog om vad medlemmarna vill få ut av sitt medlemskap. Föreningens styrelse vill försöka få reda på om medlemmarna vill, och i så fall hur, vara aktiva inom Försvarsutbildarna och verksamheten.

I början av februari var nya medlemmar inbjudna till en träff på Soldathemmet på Lv6 i Halmstad. Det kom ett antal nya medlemmar och fyra personer från föreningsstyrelsen genomförde en lyckad informationskväll. Inledningsvis presenterades Försvarsutbildarnas organisation med fokus på den lokala föreningen. Därefter genomfördes den korta versionen av föreläsningen "Tillsammans försvarar vi Sverige". Målsättningarna med presentationen nåddes och deltagarna var nöjda.

Det bästa med kvällen var att styrelsen fick lära känna de nya medlemmarna. Dessutom fick styrelsen värdefulla tips på intressanta aktiviteter.

En av de intresserade kom direkt från en instruktörsutbildning på HvSS och har goda möjligheter att delta i våra aktiviteter. Även en erfaren instruktör kom och var intresserad av Hemvärnets planerade utbildning i England av blivande soldater från Ukraina. Det deltog även några blivande specialister i Hemvärnet. Dessa ska genomföra en grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F) i Halmstad och Sätenäs och målet är att bli specialister och instruktörer. Det kom även en civilanställd från Lv6 som

är aktiv i Fredsbaskrarna. På sikt kan denne tänka sig olika funktionärsuppgifter.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det var en lyckad kväll med nöjda deltagare. Nu är det upp till föreningen att engagera de nya medlemmarna och erbjuda intressanta aktiviteter.

TEXT: ULRIKA BÖRJESSON OCH ANDERS TROEDSON

Tillsammans
försvarar vi
Sverige

Anders Troedson
Ulrika Börjesson
Jan-Erik Pålsson
halmstad@forsvarsutbildarna.se

Hemmedskap och information om föreningens verksamhet stod på kvällens schema.

Anders Troedson, Ulrika Börjesson och Jan-Erik Pålsson från Försvarsutbildarna Halmstad. Foto: Peter Månsson

KRISBEREDSKAPENS GRUNDER

HELGEN 4-5 FEBRUARI genomförde vi grundkursen i krisberedskap för 26 vetgiriga och engagerade deltagare från olika delar av landet. Med Öresund utanför fönstren i

Höllviken benade vi ut den svenska modellen som styr hur vi hanterar kriser, beredskapsfrågor, juridiken som styr, samhällsviktiga funktioner och vikten av samordning i

ledning och kommunikation. Och så övade vi. Vilka duktiga grupper! Många är nu redo att gå vidare till avtal och engagera sig djupare i sina frivilliga försvarsorganisationer. Kurschef var B-O Svensson som höll alla på gott humör och instruktörer var Fredrik Torkildsen, Joanna Sjölander och Marianne Rynefeldt-Skog.

TEXT: MARIANNE RYNEFELDT-SKOG

Ett 25-tal vetgiriga och engagerade deltagare deltog i kursen Krisberedskap grunder i Höllviksnäs den 4-5 februari. Det var en mycket medveten och ambitiös grupp där många uttryckte att de vill göra mer samhällsnytta i det läge Sverige befinner sig med uppbyggnad av totalförsvaret. Foto: Privat

VINTERKUNSKAP PÅ CAMP ÅNN

UNDER VECKA 8 var Försvarsungdom Bohuslän-Dal på vinterutbildning i Ånn. En av dagarna gick åt till att lära sig grunderna i att förbereda och använda Försvarmaktens skidor, även kallade Vita Blixten. Ungdomarna fick också praktisk utbildning i kallt väder, om klimat och hur de bör packa sin utrustning på rätt sätt.

Veckan fortsatte med att ungdomarna fick åka skidor och övade på att köra i skog, i svårare miljö och i djup snö samt tolkning bakom Bandvagn 206. De fick även lära sig hur man förbereder, packar, kör och tar sig fram med Försvarmaktens skidpulka. Karttjänst med vinterkarta var ett viktigt moment, då det kan vara svårt att orientera sig när allt i omgivningen är vitt.

I kursen ingick även hur man hanterar vassa verktyg på ett säkert sätt, hur man smälter snö till vatten med soldatkök samt sjukvårdsmoment. Ungdomarna fick öva på hur man lyfter och bär med bår samt hur man lastar skadade kamrater i en bandvagn.

TEXT: HAMPUS CARLSSON

När ungdomarna befinner sig i vintermiljö använder de snöblusen som ett komplement till M90-uniformen. Foto: Liam Haldehed

KURSCHEFSKURS CIVIL I HÖLLVIKSNÄS

DEN ANDRA HELGEN I FEBRUARI genomfördes Kurschefskurs – civil i Höllviksnäs.

Kursen syftar till att deltagarna ska bli behöriga som kurschefer på Försvarsutbildarnas civila kurser. De fick bland annat kunskap i våra administrativa system och hur man arbetar med sitt uppdrag som kurschef och vilket ansvar man har.

Vi hälsar våra nya kurschefer varmt välkomna!

TEXT OCH FOTO: ROBERTH BERGQVIST

Behöriga kurschefer.

HEMBEREDSKAP I KÖPCENTRET

DEN 26 FEBRUARI PROVADE Försvarsutbildarna en ny variant när det gäller information om hemberedskap och hur man klarar sig utan el, värme, vatten och IT i minst en vecka. Bäckebol's köpcenter som ligger på Hisingen i Göteborg, hade bjudit in allmänheten till tre stycken en-timmars föreläsningar under dagen. Försvarsutbildarna genomförde föreläsningarna, som var en förkortad variant av våra tretimmarsföreläsningar "För din säkerhet!". 150 personer passade på att öka sina kunskaper om hemberedskap.

TEXT OCH FOTO: BERTIL GARPLAND

Stort intresse för hemberedskap i Göteborg.

BRIGADGENERAL RICKARD JOHANSSON inledde med att vi lever i en orolig tid och att det är på största allvar nu, givet den rådande omvärldssituationen med krig i Europa. Enligt gällande försvarsbeslut (2020-2025) ska armén växa från nuvarande två brigader till fyra samt en stridsgrupp. Den utmaningen arbetar stora delar av Försvarsmakten med.

Omvärldsanalysen ger för handen att det för närvarande pågår 32 konflikter i världen. Nationalstaterna är på väg tillbaka, vilket i sin tur leder till en ökad polarisering mellan stater. Stormakterna balanserar på gränsen till nuvarande världsordning och då inte bara genom konflikten i Ukraina, utan beträffande relationen Kina-USA. Härtill kommer den ekonomiska situationen i form av en lågkonjunktur. En strävan efter makt, påverkan och ekonomisk styrka bedöms möjliggöra geopolitiska framgångar.

För Sveriges (och västvärldens del) noterar Rickard Johansson ett antal pågående trender. Bland dessa nämns en tydlig fokusändring från internationella tjänstgöringar till inriktning mot att återta tidigare innehavda förmågor och utveckla dessa. Som exempel nämns att nygamla arméstrukturer återskapas i form av upprättande av brigader, divisioner och till och med armékårer (ej Sverige för närvarande). Hänsyn måste i dessa sammanhang tas till den pågående teknikutvecklingen. När det gäller stridens grunder gäller att kunna behärska minor, pansarvärn och nyttjande av indirekt eld. Samordning mellan stridskrafterna prioriteras. Till detta kopplas ett svenskt medlemskap i Nato, vilket innebär att Nato samlat kommer att tala om vad Sverige ska leverera för förmågor.

Sammanfattningsvis innebär det stor påverkan på Sveriges Försvarsmakt i form av pågående brigaduppyggnad, anpassning till Nato-strukturen, stöd till Ukraina, samt det faktum att stora delar av världens försvarsmakter nu höjer sina förmågor, vilket innebär att tiden från beställning av system och materiel till leverans

är lång. Det sistnämnda kan komma att innebära att alla tillväxtmål för Sverige till 2025 kanske inte kan uppfyllas fullt ut. Ytterligare en omställningsprocess ligger i avsikten att Sveriges förband från och med 2024-01-01 ska kunna ingå i Nato-strukturen. Att ingå i Nato-strukturen kräver färdiga förband som omedelbart ska kunna sändas till angiven plats. Vidare kommer kravet att varje nation ska kunna försvara sig självt, vilket i sin tur ställer krav på ny försvarsplanering.

Avslutningsvis konstateras att när Sverige går med i Nato kommer det att påverka ett stort antal myndigheter. Det är Sverige som går med i Nato – inte Försvarsmakten.

TEXT: HANS INGBERT

Chefen för första divisionen, brigadgeneral Rickard Johansson, höll information om divisionsledningen och Markstridsskolan för Försvarsbildarna Skaraborg och andra intresserade. Foto: Leif Wetterlid

LIVRÄDDANDE TERMINSSTART FÖR FÖRSVARsutBILDARNA

FÖRSVARsutBILDARNA SKARABORG startade årets övningsverksamhet med att bjuda in medlemmarna till en D-HLR kurs (D= Defibrillator). Kursen lockade tolv deltagare och genomfördes under ledning av en föreningsmedlem som till vardags är ambulanssjuksköterska.

Inledningsvis gav instruktören ett teoretiskt kunskapspass, vilket följdes av praktiska övningar i Hjärt-lung-livräddning med och utan stöd av defibrillator. Olika frågeställningar togs upp kring handhavandet av defibrillatorn som är helautomatisk. Hjälparen behöver egentligen inte fundera så mycket för datorn i defibrillatorn ger kontinuerligt instruktioner och kan också läsa av när det är lämpligt att genomföra defibrillering.

Kursdeltagarnas bedömning är att utbildning varit bra och givande, men konstaterar samtidigt att repetition av kunskapen med lämpliga mellanrum är bra.

TEXT OCH FOTO: HANS INGBERT

Övning i HLR.

SÅ SKYDDAR DU DIG SJÄLV OCH ANDRA VID PÅGÅENDE DÖDLIGT VÅLD

Vet du vad du ska göra om du råkar hamna mitt i pågående dödligt våld? Här kommer ett antal råd som ökar dina chanser att klara dig om du mot förmodan skulle hamna i en sådan situation.

Den senare tidens händelser har gjort att attentatshoten mot Sverige ökat. Även om risken för att råka ut för ett terrordåd är relativt liten är det bra att veta hur du kan skydda dig själv och andra om det värsta skulle inträffa.

Råden som följer är baserade på instruktioner från polisen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och utgår från tre steg: fly, sök skydd om du inte kan fly och larma när du befinner dig i skydd.

1. FLY – DET BÄSTA DU KAN GÖRA

Att fly är det bästa du kan göra, om du kan göra det utan att utsätta dig för ytterligare fara. En vanlig – och farlig – reaktion på chock är att bli stående på platsen och inte göra något alls. Kom därför ihåg minnesregeln

Fly – Sök skydd – Larma!

- Tänk ut en flyktväg.
- Varna och uppmana andra att fly tillsammans med dig i den mån du har möjlighet.
- Vid ljudet av skott eller en explosion: Försök avgöra varifrån ljudet kommer och fly åt motsatt håll.
- Kan du fortsätta att springa utan att hamna i skottlinjen? Om inte, hitta en annan flyktväg eller göm dig.
- Bra att veta: En pistol har en räckvidd på cirka 50 meter och en automatkarbin cirka 400 meter. För att stoppa skott från en automatkarbin krävs minst en centimeter stål, 20 centimeter betong eller 70 centimeter trä.

2. SÖK SKYDD

Om du inte har möjlighet att fly är det bästa du kan göra att undvika att gärningsmannen ser dig.

- Hitta ett gömställe, helst där du kan låsa om dig.
- Håll dig borta från fönster och glaspartier för att undvika skador från glassplinter vid skott eller en explosion. Undvik även dörrar.
- Håll dig nära golv och väggar.
- Stäng av ljudet på mobilen, inklusive vibrationssignal och var så tyst som möjligt.
- Släck lampor och eventuella datorskärmar som lyser upp rummet.
- Hitta något att gömma dig bakom, både för att inte synas och som extra skydd mot exempelvis skott.

3. LARMA 112 NÄR DU BEFINNER DIG I SÄKERHET

Larma först när du är på säkert avstånd från hotet. Berätta vad som hänt, var du finns, var du uppfattar att förövarna finns, hur de ser ut, vad de har för vapen, om du vet vart de är på väg och uppgifter om eventuella skadade.

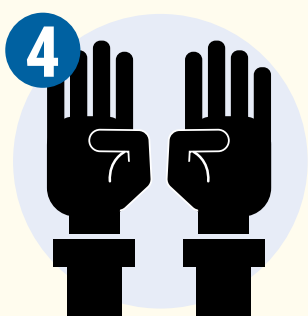
OLIKA TYPER AV TERRORDÅD

Den vanligaste attackmetoden vid terrordåd är skjutvapen och de flesta terrordåd utförs av en ensam gärningsman, även om det kan vara en organisation som ligger bakom. Andra vanliga metoder är attacker med hugg- och stickvapen, sprängladdningar och fordonsattacker. Terrorattentat riktar sig ofta mot platser med symboliskt värde eller där många människor befinner sig, till exempel evenemang, kollektivtrafiken, gågator och andra allmänna platser.

TERRORDÅD I SVERIGE

I Sverige har det skett två terrordåd under 2000-talet, båda i centrala Stockholm. I ena fallet handlade det om ett bombdåd med två explosioner på Olof Palmes gata respektive Bryggargatan 2010, då två personer skadades och gärningsmannen själv omkom. I andra fallet handlade det om fordonsattacken på Drottninggatan 2017 då fem personer dog och 15 skadades.

På senare tid har Säkerhetspolisen sett ett ökat antal attentatshot i sitt underrättelseflöde. Terrorhotnivån ligger dock än så länge kvar på den förhöjda nivån 3 av 5.

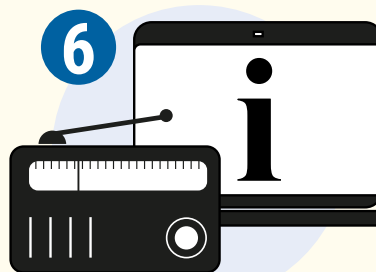
4. TÄNK PÅ DETTA NÄR POLISEN KOMMER

Polisens uppgift när de kommer på plats är att neutralisera hotet. Inledningsvis kan det vara svårt för dem att veta vem som är förövare och vem som är offer. Tänk därför på att noga följa deras instruktioner, inte göra några hastiga rörelser och hålla dina händer väl synliga för att visa att du inte bär på några vapen.

5. HJÄLP ANDRA OM DU KAN

- Varna andra och uppmana dem att fly med dig.
- Överväg att dra skadade till en säkrare plats om du har möjlighet och bedömer att det kan rädda liv. Var dock medveten om att det kan finnas risk för fler attentat i anslutning till det första.
- Skadade med kraftig blödning: En kraftig blödning kan snabbt bli livshotande och personen kan blöda till döds på bara några minuter. Tumregeln för livshotande blödning är en tallriksstor blodpöl eller blod motsvarande en halv läskburk. Om du kan stoppa blödningen utan att försätta dig själv i akut fara: Tryck mot såret, helst med en tygbit emellan. Tryck med raka armar och använd din kroppstyngd för att inte bli trött. Fortsätt hålla tills ambulanspersonal avlöser dig.
- Vid behov: Gör hjärt-lungräddning (HLR). Träna regelbundet för att du ska kunna utföra det i skarpt läge, oavsett anledning.

6. SÅ GÖR DU OM DU ÄR OROLIG FÖR ANHÖRIGA VID ETT TERRORDÅD

- Ring inte till dina anhöriga om du misstänker att de befinner sig på platsen för ett terrordåd. Dels för att inte bidra till att överlasta nätet, dels för att inte ljud från deras telefon ska röja dem.
- På Krisinformation.se och Sveriges radio P4 kan du få den senaste informationen vid ett skarpt läge. Du kan också ringa det nationella informationsnumret 113 13. **Ring inte 112!**

TEXT: SARA BERGQVIST

KÄLLOR: msb.se, polisen.se och säkerhetspolisen.se

ILLUSTRATIONER: ClearDesign.se

SKYDDA DIN INFORMATION OCH BIDRA TILL ETT SÄKRARE SAMHÄLLE

Använd långa fraser som lösenord – ju fler tecken ett lösenord har desto säkrare är det. Foto: ChameleonsEye / Shutterstock (bilden är modifierad)

Informationssäkerhet är allas ansvar. Om alla skyddar sin information bidrar vi till att stärka hela samhället eftersom det är beroende av information. Här är några tips kring vad du som privatperson och arbetstagare bör tänka på.

INFORMATIONSSÄKERHET HANDLAR OM att skydda information, till exempel genom att skydda utrustningen där informationen hanteras.

– Det talas ofta om externa hot och angrepp men vi ser att problem med att skydda information oftare beror på misstag eller okunskap i organisationer hur man ska hantera sin information så att den finns där och när den behövs för den som ska ha tillgång till den. Ett misstag kan till exempel vara att någon klickar på en olämplig länk eller öppnar bilagor så att skadlig kod laddas ner till datorn och riskerar informationssäkerheten, säger Margareta Palmqvist, enhetschef för enheten systematisk informationssäkerhet på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

VARFÖR ÄR DET SÅ VIKTIGT ATT SKYDDA DIN INFORMATION?

– I dagens komplexa samhälle är ett liv utan information nästan otänkbart för både privatpersoner, organisationer och samhället i stort. Ibland är information livsviktig såsom informationen i patientjournaler eller styrsystemen i kärnkraftverk. Går den informationen förlorad eller hanteras felaktigt kan det få katastrofala följder, påpekar Margareta Palmqvist.

ÅTTA TIPS OCH RÅD KRING HUR DU SKYDDAR DIN INFORMATION

Lösenord: Använd säkra lösenord och använd inte samma lösenord på flera ställen. En grundregel är att ju längre ett lösenord är desto säkrare är det. Därför är det bättre med ett långt lösenord som består av flera fraser än ett kort med slumpvisa tecken – och det är dessutom lättare att komma ihåg. Använd inte namn, ord och siffror som kan kopplas till dig.

Använd flerfaktorsautentisering om möjligt. Det innebär att du behöver något mer än bara lösenordet för att logga in, till exempel ditt fingeravtryck eller en kod som skickas till din mobil. Ett annat exempel är mobilt BankID, gärna i kombination med QR-kod.

Använd ett antivirusprogram.

Aktivera automatisk uppdatering av den programvara du använder. Nya virus utvecklas i snabb takt och programvaruutvecklare uppdaterar regelbundet sin programvara för att skydda mot dessa.

Säkerhetskopiera ofta, exempelvis till molntjänst, extern hårddisk eller USB. Koppla ur säkerhetskopiering från din dator mellan kopieringarna.

Säkert förvar: Använd bara hårddiskar, USB-minnen eller andra externa enheter som är dina egna eller som du vet kommer från en pålitlig källa. Förvara dem på ett säkert ställe.

Klicka inte på länkar och öppna inte bilagor i mejl eller sms innan du granskat dem noga. Här är några exempel där du bör vara uppmärksam: Om du uppmanas agera snabbt eller erbjudandet låter för bra för att vara sant, meddelandet kommer vid en konstig tidpunkt, språket eller tonfallet avviker från hur avsändaren brukar skriva eller om du uppmanas att lämna ifrån dig lösenord, konto- eller kortnummer.

Betala inte någon lösensumma om du drabbats. Risken är stor att du ändå inte får din information tillbaka och att du blir angripen igen. Polisanmäl händelsen.

TEXT: SARA BERGQVIST
KÄLLOR: MSB och Polisen

Nätbaserad kurs innebär både fördelar och nackdelar. Foto: Peter Lundberg

BÅDE FÖRDELAR OCH NACKDELAR MED NÄTBASERAD KURS

Nyfikenhet på omvärldsläget och ett allmänt intresse för totalförsvaret tycks ha drivit många till grundkursen i totalförsvarsinformation i januari. Att den var nätbaserad hade både fördelar och nackdelar.

CHRISTER JOHANSSON FRÅN Militörpolisförbundet var en av de som tyckte att det var positivt att slippa vara borta en helg, medan en nackdel var att det saknades möjlighet till diskussioner med kursledning och kurskamrater vid raster och måltider. Liknande synpunkter hördes från flera av eleverna. Christian Wildstam från Försvärsutbildarna Halland var en av de som tänker ta igen det under fördjupningskursen.

GENOMGÅNG AV DET SÄKERHETSPOLITISKA LÄGET

Den nya säkerhetspolitiska verkligheten har tvingat fram byggandet av ett starkare svenskt försvar och mot den bakgrunden samarbetar Sverige med en rad internationella aktörer, såsom FN, Nato, EU och OSSE. Dessa organisationer presenterades innan de rent försvarsmässiga aspekterna belystes, såsom, vårt militära försvar, totalförsvaret och det civila försvaret.

Under Sveriges "strategiska time-out", utgick man från att det värsta som kunde drabba landet var naturkatastrofer och pandemier. Den militära utvecklingen i närområdet – Rysslands krig mot Ukraina – har tvingat fram nya insikter. Under kursen redovisades påverkan och cyberhot utifrån hur Must, Säpo och MSB beskriver läget och dessutom ges exempel på sabotage, spionage, dataintrång, upplopp och kriminalitet.

FÖRBEREDELSE OCH SAMARBETEN

Terrorhotet mot Sverige har ökat och Sverige påverkas. Hur vi förbereder oss och vilka vi samarbetar med beskrevs under kursen, liksom även några tänkta fall i vårt närområde.

Nordiskt försvarssamarbete är idag en realitet. Redan idag finns ett långtgående försvarssamarbete mellan Finland, Norge och Sverige och sammanfattningsvis konstaterades att "vårt lands säkerhet, i fred och i ofred, är intimt förknippad med våra grannars".

350 000 ENGAGERADE FRIVILLIGA

En resurs som bidrar till samhällets säkerhet och funktionalitet är de 18 frivilliga försvarsorganisationerna som engagerar cirka 350 000 personer i olika åldrar.

Inom frivilligorganisationerna finns fackkunskap, organisation och nätverk med förmågor som har testats skarpt i olika lägen. Som medlem kan man bidra i grannskapet, på arbetsplatsen och i rollen som krigsplacerad. En bra början är att delta på denna kurs.

Kurschefen Tomas Malm är nöjd med att kursen är webbaserad även om han delar några av elevernas saknad efter möjlighet till dialog mellan elever och kursledning. Han skickar även med en vädjan till alla som söker till kursen att de verkligen deltar och inte hoppar av i sista stund utan att höra av sig.

TEXT: ROLF ARSENIUS

GRUNDKURS I TOTALFÖRSVARSPOLITISK INFORMATION

Grundkursen i Totalförsvarsinformation är nätbaserad och utgör en av grundstenarna i den frivilliga försvarsverksamheten.

Kursen samlar deltagare från hela landet och är en grundkurs som kan byggas på med en fördjupningskurs.

Årets första GU-F hölls på Känso i Göteborgs skärgård. Några av de moment som ingick var skjututbildning, försvarsmedicin, CBRN, förläggningstjänst och fälttjänst. Foto: Sara Bergqvist och Bengt Palmgren

GRUNDLÄGGANDE SOLDATUTBILDNING I SKÄRGÅRDSMILJÖ

Spänning, nya kunskaper, utmaningar, gemenskap, skavsår och trötthet – intrycken var många hos de 24 kvinnor och män i åldrarna 19–60 år som genomförde den grundläggande soldatutbildningen för frivilliga (GU-F) på Känso i Göteborgs skärgård.

DET ÄR EN TIDIG MORGON i början på mars. En kall vind drar in från havet och trots solen är luften bitande kylig. Inför natten fick deltagarna på GU-F:en öva på att slå upp Försvarsmaktens 20-mannatält i mörkret, först en gång helt på egen hand, sedan med instruktioner och sedan ytterligare en gång. Till en början är alla ovana och det visar sig inte helt enkelt att få kaminen på plats i mitten och tältduken tillräckligt spänd.

– Det handlar om övning. En grupp som är van kan få upp tältet på två minuter och riva det på 30 sekunder, berättar instruktören Joel.

Han började i Sjövarnsskåren för 20 år sedan och är nu inne på sitt elfte år som instruktör.

– En av de roligaste bitarna är att se hur alla utvecklas. Från att komma hit och vara helt gröna till att bli en grupp som fungerar så här väl tillsammans, säger han.

FRYSA ELLER SVETTAS

För kursdeltagarna har det inte blivit så mycket sömn i natt. Alla har turats om på entimmespass som eldpost eller genom att patrullera av området och vissa har gjort båda delarna.

– Det var bättre att patrullera än att sova. När man låg ner frös man och om man satte sig upp så blev det bastu i stället, säger Stanko som ska bli underrättelseassistent.

Inför utbildningen hade han förberett sig genom att köpa en viktväst och gå en del med den.

– Allt kan man inte förbereda sig på. Vi har fått lära oss att skjuta, städa, gå och äta snabbt. Det svåraste är nog att upprätthålla samma disciplin hela tiden. Det roligaste är gemenskapen. Vi som delat rum har skrattat och skämtat med varandra ända sedan första natten, berättar han.

SITTER I RIKSDAGEN

Nu, tolv dagar in på utbildningen börjar det kännas i kroppen både för honom och de flesta andra. Några känner av knäna, andra har skavsår eller ont i ryggen – speciellt de som burit runt på en 5,5 kilo tung AK4:a. De med pistol som handeldvapen kommer något lättare undan. Blivande MC-ordonnansen Sara-Lena som är dagelev gör sitt bästa för att peppa alla.

– Efter en sådan här sömlös natt känns det extra viktigt att kunna bidra med ett leende och att alla hjälps åt, påpekar hon.

I det civila är hon riksdagsledamot och sitter nu i försvarsutskottet.

– Utbildningen här innebär en bra erfarenhet som jag kan ta med mig och använda i riksdagsarbetet. Utöver det ingår jag också i Försvarsutbildarna och har utbildat mig till informatör för att kunna hålla föreläsningen "För din säkerhet!", berättar hon.

TEXT: SARA BERGQVIST

DESSA BEHÖVER GU-F

Alla som rekryteras till någon form av specialistbefattning inom Hemvärnet och inte redan genomfört grundläggande militärutbildning måste göra en grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F). Utbildningen är två veckor och genomförs på flera orter varje år.

Diskussionerna mellan kursdeltagarna går ofta höga.

STORT ENGAGEMANG FÖR FÖRSVARSMEDICIN

Instruktörerna i försvarsmedicin utbildas för att leda sjukvårdsmomenten i den grundläggande soldatutbildningen för frivilliga (GU-F). Kursen i februari samlade en spännande grupp personer med olika bakgrunder.

KURSCHEF HELENE ÖSTERDAHL hymlar inte med att instruktörer är en besvärande bristvara inom Försvarsutbildarna. Idag är hon glad där hon står framför ett väl motiverat gäng där åldersspannet i lektionssalen varierar mellan 25 och 62 år. Under dessa dagar diskuteras allt ifrån värdegrund till hur man ska stoppa en akut blödning. "Utan sjukvård ingen skjutning", sammanfattar hon kursens relevans.

– Utmaningen som jag ser idag är att det är en lång utbildning på sammanlagt arton dagar för att bli instruktör. Jobb och familj kommer i kläm. Har man ett heltidsjobb är det långt ifrån självklart att arbetsgivaren har möjlighet att bevilja ledighet, säger Helene Österdahl. Hon tycker det är bra att Försvarsutbildarna nu ser över ett valideringssystem.

Eleven Lovisa Adolphsson arbetar till vardags som transportchef i Stockholm. Hon ser kursen som en självklar del av sitt eget engagemang, som för femton år sedan inleddes när hon blev hundförare.

– Hela min släkt är full av läkare och annan sjukvårdspersonal så ämnet har, vid sidan om hundarna, alltid legat mig varmt om hjärtat, säger Lovisa Adolphsson.

Stefan Melin är äldst i dagens gäng och har just kommit tillbaka och blivit hemvärnssoldat igen efter flera års frånvaro då familjelivet tog all hans lediga tid. Nu känner han att han, med ålderns rätt, passar bäst i stabstjänst och vill vara instruktör. Han har under många år varit

skidlärare och älskar att leda, instruera och se sina elever utvecklas och få ny kunskap.

Lena Kahlbom, till vardags processutvecklare på Gotlandshem, menar att det är viktigt att som instruktör vara tydlig mot eleverna vad priset är för ett engagemang, att man förväntas hålla koll på både sig själv och sin utrustning sin packning och sin närmaste omgivning. Ämnet försvarsmedicin inom instruktörsutbildningen älskar hon. Särskilt de praktiska bitarna.

– Ju kletigare desto bättre. Det är varet, lukten och infektionerna jag gärna jobbar med. Min favorit är stickan i foten som suttit ett tag och måste komma ut. Jag har också en fascination för nageltrång, säger Lena Kahlbom med illa dold entusiasm.

TEXT OCH FOTO: BEATA HANSSON

FAKTA

Syftet med kursen är att du som instruktör, med stöd av Försvarsutbildarna, ska kunna förbereda, leda/genomföra samt slutredovisa de sjukvårdsmoment som ingår i kursen GU-F (Grundläggande soldatutbildning för frivilliga).

UPPLEVELSER I VINTERMILJÖ GAV MERSMAK

Under vecka 7 samlades 25 försvarsungdomar från företrädesvis västkusten och Småland på Camp Ånn i Jämtland för att lära sig om vintermiljö. "En livsupplevelse" och "mysig vintermiljö" var några ord från ungdomarna.

UNGDOMSVERKSAMHET ÄR VIKTIGT i Försvars-utbildarna. Kurser och utbildningar som riktar sig till försvarsintresserad ungdom följer ofta ett visst tema. Tidigare har vi bland annat skrivit om Tema Luftvärn och Tema Sjukvård. Ytterligare några är Tema Språk och Tema Fjäll. Den här kursen heter Tema Vinter grunder, och där får eleverna lära sig grunderna i hur man tar hand om sig själv och sina kamrater i vintermiljö.

Ungdomarna fick vara med om fjällmarsch och övernattnings i bivack. De fick också lära sig grunderna i fjällkunskap, vinterhygien, hur man förebygger kylskador och hur man upprättar en bivack i vintermiljö. Under kursen övades dessutom skidåkning och tolkning efter bandvagn.

TEORI OCH FÖRBEREDELSE

De flesta anlände redan på söndagen för uppstart och uthämtning av utrustning såsom skidor och packning. Den första kvällen ägnades åt teori och undervisning om "kallt väder" och packning inför dagstur. Det blev också en genomgång av vassa verktyg, hantering av fältkök och kamratvård samt nattvila i tält.

Tisdagen tillbringades till stor del på skidor, med skid-tolkning efter bandvagn, skidteknikträning och skidmarsch på schemat. Efter middagen blev det genomgång av bivackmetoder och packning av personlig utrustning inför onsdagens fältdygnet.

EN LIVSUPPLEVELSE

Entusiasmen inför fältdygnen var påtaglig. Eliah Mark från Kungälv är medlem i Sjövärnsskåren och tycker att vintermiljön är mysig. Hon älskar att åka skidor.

Julius Elvesson från Tjörn är medlem i Försvarsungdom Bohuslän-Dal och uppskattar utmaningen det innebär att bygga bivack och åka skidor.

För Julius var fältdygnen en "livsupplevelse" som han beskriver som jättehärlig och lärorik även om det var kallt.

– Ett bestående minne från den här veckan har varit kamratskapet, säger Julius.

Efter en natt i fält och frukost var det så dags att bryta förläggningen och lasta materielen inför hemfärden. Efter en dryg timmes skidåkning återvände kursdeltagarna till Camp Ånn och välförtjänt lunch.

NÄSTA KURS REDAN FULLTECKNAD

Här skulle man kunna tro att kursen var slut, men använd utrustning ska vårdas och återlämnas och elevernas utvärdering ska göras. Vad kursledningen tycker är uppenbart, kurschefen Peder Sjölund är nöjd med resultatet och förbereder kommande veckas ankomst av sportlovslediga försvarsungdomar, då från södra Sverige. Den kursen är, precis som denna har varit, fulltecknad.

TEXT: ROLF ARSENIUS

Camp Ånn – navet för Försvarsutbildarnas vinterutbildning.
Foto: Peter Lundberg

Redan den andra dagen stod skidåkning på programmet.
Foto: Siri-Amelie Eliasson

TOTALFÖRSVARSPÅSKED

KURSER

FÖR DIN SÄKERHET!

TIDNINGEN

TILLSAMMANS FÖRSVARAR VI SVERIGE

LOKALT ARBETE

DIGITALA FÖRELÄSNINGAR

FÖRSVARSFÖRUM ÖRNSKULLA

Foto (uppfifrån och ner, vän till höger): Jörgen Sjöholm, Ulla Reimers, Rickard Törnhielm /

13 – FÖRSVARsutbildaren 2-2023

TOTALFÖRSVARSPINFORMATION

LÅT OSS BÖRJA HOS OSS SJÄLVA. Hur rustade är vi, var och en för kris och krig? Vad gör du om mobilen är död, internet har slutat fungera och ljuset inte tänds när du slår på strömbrytaren? Kan du hantera en situation när det inte finns el eller vatten under flera timmar, dagar eller veckor? Och är detta en del av totalförsvaret?

Ju fler som har en god egen beredskap desto mer avlastas de funktioner i samhället som behöver hantera det som orsakat krisen eller som ska ta hand om de allra mest sårbara, inom till exempel vård och omsorg.

I föreläsningen 'För din säkerhet!' erbjuder Försvarsutbildarna grundläggande kunskaper som stärker förmågan att ta hand om sig själv och sina nära vid kriser i samhället. Projektet är finansierat av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Försvarsutbildarnas uppdrag är att utbilda informatörer som kan anordna egna föreläsningar runt om i Sverige.

Vill du gå på föreläsningen 'För din säkerhet'? Ta kontakt med förbundet eller föreningen där du bor och fråga efter föreläsningen.

Vill du bli informatör för din säkerhet? Informatörskurserna startar regelbundet och går att söka på Försvarsutbildarnas webbplats.

DEN VIKTIGA MEDLEMTIDNINGEN

Tidningen Försvarsutbildaren är central i spridandet av totalförsvarsinformation och vissa återkommande sidor är speciellt avsåtta för ämnet.

– För mig är hela tidningen totalförsvarsinformation, säger Kristoffer Bäckström som är kommunikationschef och ansvarig utgivare för tidningen.

– Den kombinerar enkel och bred information med spetsartiklar så att den verkligen ska ge alla som läser tidningen fördjupad kunskap.

Avdelningen med nyheter ger en högaktuell översikt över vad som händer inom totalförsvaret. Rapporterna om vad som händer i regionala och rikstäckande förbund, liksom artiklarna som mer ingående behandlar hur våra förbund arbetar, ger en viktig bild av hur vår organisation på olika vis bidrar till totalförsvaret men ger även tips på uppgifter och arbetssätt.

Artiklarna som presenterar Sveriges olika totalförsvarsmyndigheter visar hur vårt land i stort bygger upp totalförsvaret och den lite mer omfattande temaartikeln ger fördjupning av ett speciellt aktuellt ämne. Kristoffer Bäckström igen:

– Jag anser att tidningen är vår enskilt viktigaste komponent inom totalförsvarsinformationen eftersom den vänder sig till en så stor målgrupp.

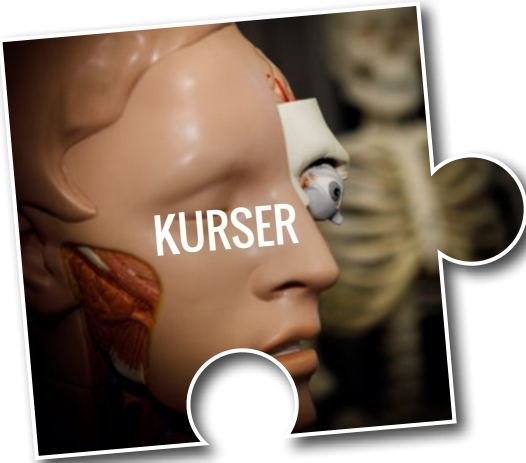
Medlemstidningen Försvarsutbildaren har en upplaga på 24 000 exemplar och ges ut med fem nummer per år.

Tidningen sänds till alla medlemmar men även till bevakningsansvariga myndigheter, till alla kommuner och regioner samt till vissa politiker. Den går också att läsa på Försvarsutbildarnas webbplats.

KURSERNA SOM GÖR MEDLEMMAR TILL AMBASSADÖRER

Den kanske mest välkända delen av Försvarsutbildarnas arbete med totalförsvarsinformation är kurserna. Huvudsyftet är att alla medlemmar ska ha möjlighet att få så bra kunskap om totalförsvaret som möjligt.

Totalförsvarsinformation – grundkurs ger deltagaren en bred kunskap om omvärldsläget, svensk säkerhets- och

försvarspolitik, olika typer av hot som kan riktas mot vårt land samt hur vårt totalförsvar är uppbyggt. I år finns sammanlagt åtta grundkurser planerade, varav sju är nätbaserade.

Den veckolånga fördjupningskursen ska ge deltagarna färdigheter för att kunna arrangera egna event på hemmaplan, till exempel inom konceptet FörsvarsForum (se längre fram i artikeln) eller informationstillfällen i det egna förbundet eller föreningen. En viktig del av fördjupningskursen är därför presentationsteknik samt planering, genomförande och utvärderingen av ett event.

Deltagarna får dessutom fördjupad kunskap när det gäller omvärlden, försvarsfrågorna i politiken samt de olika typer av hot som kan påverka samhällets möjligheter att fungera. Nils Gustafsson har erfarenhet av rollen som kurschef för såväl grund- som fortsättningskursen:

– Båda kurserna ger deltagarna en stabil grund att stå på när det gäller totalförsvarsinformation. Från kursledningen och instruktörernas sida krävs det att vi kontinuerligt uppdaterar kursinnehållet eftersom händelseutvecklingen i världen är snabb och oförutsägbart, säger Nils Gustafsson.

Maria Lodenborg var deltagare på grundkursen under hösten 2022 på Väddö kursgård.

– Jag rekommenderar kursen, den var extremt innehållsrik och lärorik med grupparbeten och otroligt

intressanta föreläsningar om totalförsvaret idag och förr. En intensiv och kul helg, säger hon.

Bengt-Olof Svensson från Nässjö var kursdeltagare vid fördjupningskursen på Fårö hösten 2022.

– En bra kurs, innehållsrik och krävande. Något som jag vill lyfta fram var den historiska exposén. För att veta var man är och var man är på väg måste man veta var man har varit, säger han.

Grundkursen genomförs under en helg, antingen via nätet eller med fysisk närvaro.

Den kursdeltagare som genomfört grundkursen kan söka till en veckolång fördjupningskurs på någon av kursgårdarna i Ånn eller på Fårö.

ENBART FANTASIN SÄTTER GRÄNSER

Varje regionalt förbund inom Försvarsutbildarna har uppdrag och medel för att arrangera lokal totalförsvarsinformation. I Göteborgsförbundet driver förbundsordförande Bertil Garpland nätbaserade föreläsningar, öppna för medlemmarna i samtliga frivilliga försvarsorganisationer samt personal från Hemvärnet/Försvarsmakten.

– När vi inte fick träffas fysiskt under pandemin började vi använda Teams för att utföra vårt uppdrag att sprida totalförsvarsinformation till våra medlemmar och eftersom det fortfarande finns en efterfrågan så har vi fortsatt med det digitala formatet, berättar Bertil Garpland.

– Mellan 100 och 300 personer lyssnar på våra torsdagsföreläsningar och under förra året nådde vi mer än 4 000 personer.

Bertil Garpland sänder också ut cirka 10 nyhetsbrev per år och de innehåller

Välbesökt föreläsning i Varberg. Foto: Lars Björk

alltid totalförsvarsinformation. Nyhetsbrevet är dessutom kompletterat med artiklar från bland annat Krigsvetenskapsakademien, Försvarsmakten och MSB. Förutom till medlemmar sprids brevet även till övriga frivilliga försvarsorganisationer i närområdet och till samverkande myndigheter.

– Ett syfte med nyhetsbrevet är att de medlemmar som normalt inte deltar i utbildning och event ska kunna få information om totalförsvaret. Vi vill också ge en bra insyn i vad som händer och ska hända i förbundet.

Från Försvarsutbildarna i Halland kommer ett annat exempel. Den 25 januari bjöd Lars Björk in till en totalförsvarskväll i Varberg med rubriken 'Rysslands angreppskrig mot Ukraina'. Föreläsningen lockade mer än 200 personer och kvällen var ett samarrangemang med Allmänna försvarsföreningen i Halland. Att kvällen var lyckad illustreras av tre röster ur publiken:

Tomas Wellsfält: "Ett mycket bra arrangemang och en eloge till arrangören".

Ann-Marie Andersson: "Väldigt intressant, bra upplägg och en bra föreläsare".

Verner Henrysson: "Mycket informativt och lärorikt".

De regionala förbunden ska genomföra minst två interna och ett extern tillfälle med totalförsvarsinformation per år. Vid minst ett av dessa tillfällen ska 'Tillsammans försvarar vi Sverige' användas, med certifierad instruktör.

TORSDAGSFÖRELÄSNINGAR HOS MILITÄRPOLISFÖRBUNDET

Militärpolisförbundet är ett av Försvarsutbildarnas rikstäckande förbund och många av medlemmarna är militärpoliser, poliser och polisstudenter men polisyrket är inget inträdeskrav. Särskilt inte med tanke på att förbundet numera även har ett civilt uppdrag.

– Vi utbildar civila skyddsvakter till totalförsvaret, personer som ska kunna vara förstärkningsresurser hos olika myndigheter, berättar förbundsordförande Henrik Lindén.

En annan stor uppgift som förbundet har åtagit sig är de så kallade Torsdagsföreläsningarna med totalförsvarsinformation. De ges antingen helt digitalt eller i både fysisk och digital form samtidigt, och vänder sig till de egna medlemmarna samt till medlemmar i olika systerförbund.

Föreläsningarna hålls ungefär varannan eller var tredje vecka och ämnena rör sig inom ett brett område. Säkra betalningar i fred och i krig, den kommunala säkerhetschefens uppgift i totalförsvaret och Försäkringskassans roll i totalförsvaret, är några av rubrikerna vid de senaste tillfällena.

– Vi ser oss som en viktig del av totalförsvaret och det här är ett sätt att bidra till folkförankringen, säger Henrik Lindén.

– Vi märker att vi blir alltmer attraktiva som förbund och det beror säkert på att omvärldsläget har förändrats.

På det här sättet kan vi hjälpa till att sprida kunskap och information.

Militärpolisförbundets föreläsningar vänder sig i första hand till de egna medlemmarna och förbundets samarbetspartners. Den som enbart är intresserad av föreläsningarna är varmt välkommen att bli medlem.

KUNSKAP OM FARLIGA ÄMNET VIKTIGT FÖR ALLA

CBRN står för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära stridsmedel och kunskap inom CBRN-området är en viktig, inte bara för CBRN-specialister. Förbundet har därför satsat på en särskild form av totalförsvarsinformation med CBRN-fokus. Torgny Forss är suppleant i styrelsen och sammankallande för den så kallade webb-gruppen.

– Vi fick problem med våra utbildningar under pandemin när vi inte kunde träffas, så vi fick ta fram olika webinarium, berättar han.

Digitala föreläsningar blev snabbt en viktig del av verksamheten.

– I början handlade det ganska mycket om pandemin, eftersom smittspridningen och det som gjordes för att skydda befolkningen var av särskilt intresse för oss, säger Torgny Forss.

– När pandemin var över och det återigen blev möjligt att anordna fysiska evenemang och utbildningar så var det många som hade vant sig vid webb-föreläsningarna.

Webb-gruppen funderade och bestämde sig för att fortsätta med webinarierna och att bredda dem till en form av totalförsvarsinformation men med särskilt CBRN-fokus.

– Några ämnen för våra föreläsningar har varit CBRN-terrorism, erfarenheter från mjältbrandsattacker i USA samt användandet av kemiska vapen mot civila och kurdiska styrkor av IS och Syriskas regimen. Vi har använt oss av experter från Totalförsvarets Skyddscentrum, FOI samt internationella experter som exempelvis Dan Kaszeta och Hamish de Bretton-Gordon, berättar Torgny Forss.

Torgny Forss. Foto: Privat

Henrik Lindén. Foto: Privat

Alla de rikstäckande förbunden har i uppdrag att genomföra minst ett tillfälle med totalförsvarsinformation per år.

BRED SATSNING I 'TILLSAMMANS FÖRSVARAR VI SVERIGE'

Föreläsningen 'Tillsammans försvarar vi Sverige' vänder sig till alla som vill förstå bakgrunden och behovet av att på nytt bygga upp ett svenskt totalförsvar. Förhoppningsvis inspirerar föreläsningen även till fortsatt nyfikenhet på, eller engagemang i, totalförsvaret. På uppdrag från Försvarsmakten har Försvarsutbildarna utbildat 50 informatorer som ska hålla föreläsningen runt om i landet och ytterligare ett flertal utbildas i år.

Uppdraget innebär, förutom utbildningen av informatorer och ett antal föreläsningstillfällen, även att löpande uppdatera föreläsningsunderlaget i samråd både med Försvarsmakten och övriga involverade myndigheter.

– Det händer ju saker i omvärlden hela tiden och den här föreläsningen ska alltid bygga på den allra senaste informationen, säger Försvarsutbildarnas generalsekreterare Bo Stennabb.

– Det ställer höga krav både på informatorerna och på oss som arbetar bakom kulisserna.

Föreläsningen riktar sig till alla men den som ska ha någon nytta av den behöver vara nyfiken.

– Man behöver vara intresserad av vad totalförsvaret är, vilka aktörer som finns, hur det är uppbyggt och hur läget ser ut just nu, säger Bo Stennabb.

– Förhoppningen är att den som varit på en föreläsning ska ha med sig tre saker när han eller hon går därifrån: nya fakta, bättre kunskap om sin egen roll samt en vilja att se vägar framåt – vad kan jag göra själv?

Bo Stennabb hoppas att de personer som varit på föreläsningen i förlängningen ska kunna och vilja prata om totalförsvaret i de sammanhang där de befinner sig på dagarna. På jobbet, i familjen, bland vännerna, i bostadsrättsföreningen.

– Jag hoppas att man tänker "det här visste jag inte, det måste jag berätta och prata om".

– På sikt kan det skapa en kollektiv trygghet, allt eftersom fler och fler får fakta och förstår varför det satsas så mycket pengar, tid och tankekraft på totalförsvaret just nu.

Vill du gå på föreläsningen 'Tillsammans försvarar vi Sverige'? Kontakta ditt regionala förbund och fråga efter föreläsningen.

Vill du bli informator för 'Tillsammans försvarar vi Sverige'? Informatorskurserna går att söka på Försvarsutbildarnas webbplats.

KVALIFICERADE SAMTAL I FÖRSVARSFÖRUM

FörsvarsForum är ett samarbete mellan Försvarsutbildarna, Allmänna Försvarsföreningen och Krigsvetenskapsakademien. En FörsvarsForum-kväll inleds vanligtvis med två eller tre inledande föreläsare från Krigsvetenskapsakademien, Allmänna försvarsföreningen eller annan lämplig organisation och därefter följer en paneldiskussion med politiker som leds av en moderator. Avslutningsvis ges utrymme för publiken att ställa frågor till föreläsarna och politikerna. I år ligger fokus på två högaktuella ämnen: Krig i Europa och Sverige som en del av Nato.

Johan Persson arbetar för Milrem Robotics i Örnsköldsvik och arrangerade ett FörsvarsForum i Örnsköldsvik under hösten 2022. Kvällens ämne var 'Omställningen till NATO' och lockade cirka 65 åhörare, bland andra lokala och regionala politiker och företagsledare. Föreläsare var Estlands tidigare ÖB Riho Terras, numera EU-parlamentariker, samt ambassadör Michael Sahlin.

– Vi är riktigt nöjda och har ambitionen att genomföra liknande arrangemang årligen, förhoppningsvis i ett vidare samarbete även med kommunen. Det var extra roligt att SVT Västernorrland var på plats och genomförde både intervjuer och reportage från forumet, säger Johan Persson.

Carolina Sondell är oppositionsråd i Örnsköldsviks kommun och hon var en av åhörarna:

– FörsvarsForum i Örnsköldsvik var viktigt och resonerandet om vad som hänt i världen och vilken situation vi befinner oss kring Nato-frågan behöver diskuteras. Nivån på diskussionerna var stundtals lite väl hög men det är nog bra att resonemangen innehöll tuffa ställningstaganden. Träffen skapade en önskan från min sida att lära mig mera.

Under 2023 planeras FörsvarsForum att genomföras i Almedalen, Stockholm, Karlstad, Göteborg, Malmö, Uppsala och Umeå (fysiskt och digitalt) samt i Östersund, Halmstad, Jönköping och Visby (fysiskt).

TEXT: ANNA WIDERBERG OCH TOMMY JEPSSON

FAKTA

Försvarsutbildarna har tre huvuduppdrag: rekrytering, utbildning och totalförsvarsinformation.

Det finns 18 frivilligorganisationer i Sverige som har särskilda uppdrag inom krisberedskap och totalförsvar. Av dessa 18 är Försvarsutbildarna huvudman för totalförsvarsinformation. Det är ett uppdrag från Försvarsmakten och innebär att Försvarsutbildarna, förutom att öka kunskapen hos sina egna medlemmar, även har ett uppdrag att öka kunskapen hos befolkningen i stort och att leda frivilligorganisationernas gemensamma arbete på området.

Nej, det är ingen rymdstation men väl en helikopterhangar i Ronneby. Foto: Fortifikationsverket

FORTIFIKATIONSVERKET

– EN SÄKER VÄRD FÖR EN SÄKRARE VÄRLD

Sverige bygger upp ett nytt totalförsvar från grunden. Fortifikationsverket, med sin kompetens kring skydd av säkerhetskänslig verksamhet, spelar en viktig roll i detta och bidrar till att möjliggöra ett starkt totalförsvar.

FORTIFIKATION BETYDER "FÖRSTÄRKNING", vilket i detta sammanhang innebär skydds- och anläggningsteknik. Syftet med Fortifikationsverkets verksamhet är att bidra till ökad försvarsförmåga för ett tryggt och fritt Sverige.

Fortifikationsverket äger regementsbyggnader, kontor, träningsanläggningar, verkstäder, skjutbanor, hamnar, flygplatser, anläggningar under jord och den mark som Försvarsmakten övar på.

Verket lyder under Finansdepartementet, som varje år med ett regleringsbrev sätter ramarna för verksamheten under det kommande året.

UPPDRAG

Per Barius, beredskapsplanerare på Fortifikationsverket, förklarar:

– I regleringsbrevet definieras den övergripande politiska styrningen som bland annat anger att vi ska

bidra till att uppfylla målen inom totalförsvaret och att innehållet i försvarsbeslutet uppfylls.

– Beställningarna till oss definieras sedan i kontakten med våra kunder, där Försvarsmakten är en huvudaktör, fortsätter Per. I praktiken är vi dock mer av en integrerad del i det militära försvaret med Försvarsmakten och övriga försvarsmyndigheter som nära partners snarare än att vi har ett renodlat kund-leverantörsförhållande till dem.

Försvarets Materielverk (FMV), Försvarets radioanstalt (FRA) och Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) är exempel på andra kunder inom det militära försvaret.

Fortifikationsverket har även kunder inom det civila försvaret, exempelvis Kustbevakningen, Polismyndigheten, Sjöfartsverket och Tullverket. En annan kundgrupp är de arrendatorer och nyttjanderättsinnehavare som har fritidshus, jordbruk eller jakt- och fiskerättigheter på Fortifikationsverkets marker.

Ett berggrum någonstans i Sverige, förvalt av Fortifikationsverket.
Foto: Fortifikationsverket

FÖRSVARSMAKTEN VÄXLAR UPP

På uppdrag av Försvarsmakten bygger Fortifikationsverket ut befintliga regementsområden och etablerar även nytt på nya eller nygamla platser.

– Detta gör såklart att vår produktion ökar, förutom det regementsområde som sedan flera år etableras på Gotland var det länge sedan vi byggde nytt i den här omfattningen, säger Anja Holmgren, även hon beredskapsplanerare på Fortifikationsverket, och fortsätter:

– För egen personlig del är det väldigt stimulerande att vara del i en verksamhet som växer och hamnar i fokus på ett sätt som den inte gjort på länge. Dock är det ju i grunden negativt att säkerhetsläget i omvärlden försämrats så att denna utvidgning blivit nödvändig.

BEREDSKAPSPLANERING FÖR KRIS OCH KRIG

Per besvarar frågan om beredskapsplanering genom att citera första meningen i regleringsbrevet:

– ”Myndigheten ska bidra till att det övergripande målet för totalförsvaret och målet för det militära försvaret uppnås.” Detta visar att all verksamhet vi bedriver syftar till att kunna höja beredskapen för kris och krig. Vårt existensberättigande är att stärka totalförsvaret.

Han rekommenderar också den intresserade läsaren att leta upp rapporten *Civilt Försvar mot 2030 – ett totalförsvär i balans*, där man kan läsa om hur planerna ser ut för de närmaste åren. Rapporten finns att ladda ner på MSBs hemsida www.msb.se.

I övrigt kan man av sekretessskäl inte gå närmare in på hur Fortifikationsverket jobbar med beredskapsplanering utöver att den generella ansvarsprincipen gäller. Den säger att alla myndigheter ska kunna lösa samma uppgift under kris och krig som man gör i normalläget.

– Vi använder oss inte av frivilligpersonal i dagsläget, bland annat på grund av vår säkerhetskänsliga verksamhet samt att vi generellt inte har den typen av arbetsuppgifter. Det är också ett ansvar att ta in frivilligpersonal, det gäller att ta hand om dem på ett bra sätt.

UTMANINGAR

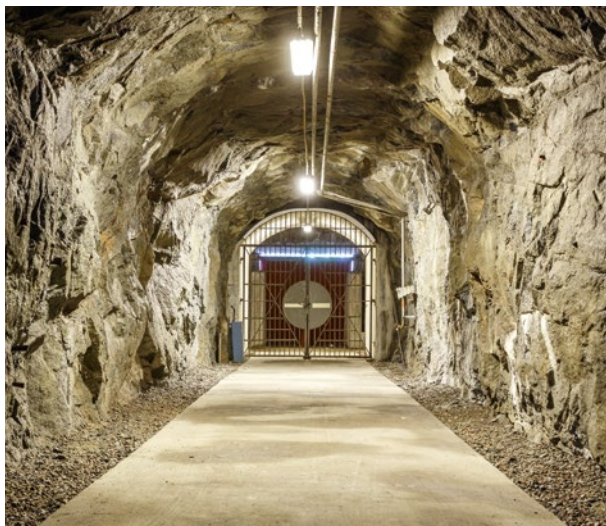
Den stora utmaningen för Fortifikationsverket just nu är, som för andra myndigheter, att man växer samtidigt som kraven på totalförsvärsberedskapen ökar.

– Vi levererar för fullt samtidigt som vi växer, som Per uttrycker det.

Samtidigt är alla delar av totalförsvaret beroende av varandra, allt hänger ihop och måste ses i ett sammanhang. Samverkan mellan olika aktörer, både på längden och tvären, är en framgångsfaktor för uppbyggnaden av totalförsvaret. Per Barius igen:

– Nu har man kommit i gång på allvar med att bygga upp ledningsstrukturen för det civila försvaret, exempelvis sektorsansvariga myndigheter och civilområden. Detta har tagit åtskilliga steg framåt under den senaste tiden och tydliga samverkansvägar har utkristalliserats.

TEXT: JÖRGEN SJÖHOLM

FAKTA

Fortifikationsverket har en historia som sträcker sig tillbaka till år 1635 när den så kallade Fortifikationen bildades. År 1681 blev Fortifikationen ett självständigt ämbetsverk under ledning av den kände fortifikatören Erik Dahlbergh. Utifrån säkerhetsläge, militärteknologisk utveckling och politiska strömningar har man sedan dess fortsatt att utveckla verksamheten till vad den är idag.

Fortifikationsverket med sina cirka 900 anställda är en försvarsmyndighet och tillhör alltså det militära försvaret, men har även kunder i det civila försvaret. Andra exempel på försvarsmyndigheter är Försvarets materielverk, Försvarshögskolan, samt Plikt- och prövningsverket.

VARFÖR SKRIVER MAN EN BOK OM ATT DÖDA?

"Hur kan man vilja bli rättsläkare?" frågar en av kadetterna skämtsamt. Framför gruppen ligger tre kroppar på metallbårar. En har avlidit av oklara orsaker. De andra av mindre naturliga, men mer uppenbara anledningar.

Trots den centrala rollen som våldsutövning och dödande har i Försvarsmaktens uppdrag så är det paradoxalt nog sparsamt beskrivet i våra handböcker och något vi sällan pratar om. På bilden ses en norsk soldat ur specialförbandet FSK på Rena. Foto: Torbjørn Kjosvold, Forsvaret

TILL BÅRHUSET OCH OBDUKTIONSSALEN vid rättsmedicin kommer de som dött av onaturliga skäl eller där dödsorsaken inte gått att fastställa. Besöket är en del av officersutbildningen. Synen de möter är påfrestande. Stämningen är allvarsam.

Den kvinnliga rättsläkaren som visat runt under studiebesöket är tyst några sekunder, till synes oförstående inför frågan, men svarar slutligen: "Men hur kan ni vilja bli militärer, ni ska ju kunna göra det här mot en annan människa?"

OFÖRBEREDDA PÅ DÖDEN

Jag får ofta två återkommande frågor. Den första är varför man skriver en bok om att döda. Det enkla svaret är för att ingen annan gjorde det. Det var efter min tjänstgöring i Afghanistan som jag började fundera på frågorna. Även om jag hade en jättebra militär utbildning som väl förberett mig för situationerna jag mötte så fanns det faktiskt inget som förberedde mig och de andra för handlingen att någon försökte döda oss, men framförallt inte handlingen att bruka sitt vapen och döda en motståndare. Hur otroligt det än låter har våra militära läroböcker i ledarskap, strid och etik inte tagit upp detta trots att det är yrkets yttersta innebörd. Många hyllar gamla handböcker och reglementen för dess klarspråk. Med rätta. Men i detta ämne har de haft en brist. De har ibland nämnt stridens miljö och risken att skadas och dödas, men inte handlingen att döda. När initiativ att beröra ämnet ändå skett har det ofta varit genom exempelvis övningar i krigsgravtjänst, att skriva vita arkivet eller att genomföra bårhusbesök som det som beskrivs i inledningen. Men detta har huvudsakligen skett genom enskilda eldsjälares driv och initiativförmåga och inte något systematiskt i organisationen.

DÖDEN NÄRMARE ÄN VI TROR

Den andra frågan jag ofta får är varför man ska läsa en bok om döden. Det korta svaret på den frågan är för att alla någon gång kommer påverkas av det. Soldater och poliser som är redskap för det statliga våldsmonopolet är självklara målgrupper. Även andra yrkesgrupper som präster, sjukvårdspersonal och socialarbetare möter regelbundet både extrema situationer samt de som upplevt dem. Sanningen är att döden och våldshandlingar inte är så avgränsade som vi ibland vill tro. Risken för en genomsnittlig person att någon gång under sin livstid tvingas uppleva något potentiellt traumatiskt som olyckor, naturkatastrofer, brott eller nära anhörigs bortgång av onaturliga orsaker är cirka 80 procent. Vi kommer alla att behöva hantera frågan förr eller senare, oaktat om vi vill eller inte.

ETT UNDANGÖMT ÄMNE

Döden och att döda är även ett ämne som ofta göms undan i vårt samhälle. Jag har ofta kallat Sverige för ett fredsskadat samhälle. Det låter självklart hemskt. Hur kan något vara skadat av för mycket fred? Uttrycket är paradoxalt för att det beskriver en paradox. Vi ska vara oerhört glada att vi inte omges med döden till vardags, men att bli för skyddad från den kan göra oss sämre rustade att hantera svåra situationer när vi ofrånkomligen möter dem. För inte alltför länge sedan dog, sveptes och förvarades våra döda i hemmet. Döden var något naturligt och närvarande. Idag dör våra medmänniskor längst bort i opersonliga sjukhuskorridorer bakom stängda dörrar och begravs i stängda kistor. Det är ett enkelt faktum att många idag inte har sett en död människa.

Även inom det militära systemet finns stundtals en tendens att överintellektualisera eller byråkratisera

På armémuseum i Stockholm är den allra första utställningen schimpanserna i kamp. De symboliserar det nakna våldet och den rena aggressionen som gått genom en blodröd tråd genom krigshistorien och ännu idag är centralt i väpnad strid. Foto: David Bergman

våldet. De stora utvecklingarna i metoder för att föra krig kan ibland föra med sig en illusion att framtidens krig kommer vara digitala och fria från blod. Detta är en myt och en sådan som är farlig att underblåsa. Trots att det sker en kontinuerlig utveckling av metoder att föra krig ser vi i kontrast att det mest grundläggande våldet är oförändrat. För att kunna fungera på slagfältet samt leva med sig själv efteråt behöver soldater vara förberedda på vad de kan tvingas göra och uppleva.

Boken *Stridens psykologi – konsten att döda och överleva* kom till i frustration över att det saknades bra svensk litteratur inom området. Det saknas självklart inte böcker om människor i krig, men väldigt få som beskriver varför

vi reagerar som vi gör i extrema situationer. Det har helt enkelt inte funnits en bra bok inom ämnet. Boken används redan nu som kurslitteratur inom Officersprogrammet och vid Polisutbildningen. Inriktningen och förhoppningen är att den ska kunna användas så brett som möjligt, inte bara i undervisning utan även av dem som bara vill förkovra sig i ämnet.

TEXT: DAVID BERGMAN

Författaren är officer och doktor i psykologi, verksam vid Försvarshögskolan i Stockholm

Välkomna att söka bidrag för åtgärder som bidrar till stärkandet av Sveriges försvar och fredsbevarande åtgärder.

Berättigade att söka är frivilliga försvarsorganisationer och organisationer som verkar för stöd till samhälle och individer.

Ansökningar kan göras under två perioder per år:
1 april – 1 september och 1 oktober – 1 mars

För ansökningsformulär och mer information, se hemsidan.

FÖRSVARsutbildarna Skåne

SIKTAR PÅ 5 000 MEDLEMMAR

Eleverna provar skyddsmask vid en av förbundets regionala ungdomsskolor. Foto: Jerker Andersson

Försvarsutbildarna Skåne ligger gynnsamt till med bra förutsättningar, vilket gör att man kan anordna mycket verksamhet och attrahera många medlemmar. Idag är man cirka 4 700 medlemmar och har målsättningen att bli 5 000 inom ett par år.

TOMAS MALM, förbundsstyrelseordförande, förklarar varför verksamheten är så framgångsrik:

– Vi har en bra organisation som genomför exempelvis tre regionala ungdomsskolor per år utöver alla lokala aktiviteter. Vi har också bra förutsättningar här i Skåne: Relativt korta avstånd samtidigt som här bor mycket folk, en garnison som stödjer och tillgång till övnings-terräng.

NED- OCH UPPGÅNG

I samband med neddragningarna inom försvaret minskade intresset för frivilligverksamhet, varvid antalet medlemmar sjönk och uppdragen blev färre. Detta ledde också till att en del föreningar slogs samman.

– I takt med försämringen av säkerhetsläget och att Försvarsmakten åter börjat växa har de senaste åren dock inneburet en medlemstillväxt, och jag bedömer att vi nu är tillbaka på samma nivå som före nedgången, berättar Tomas.

KURSGÅRD

Förbundet äger sin egen kursgård, vilket man framhåller som en stor tillgång för verksamheten. Ni som varit med ett tag känner förmodligen igen den som Falsterbo Kursgård, men den går sedan en tid tillbaka under namnet Höllviksnäs.

– Anläggningen innebär förvisso ett ekonomiskt ansvar för förbundet, med anställd personal, investerings- och renoveringsbehov, reflekterar Tomas. Kursgården som hotell- och konferensanläggning drar med sitt attraktiva läge även många externa kunder. Detta genererar intäkter som ökar förbundets möjligheter att genomföra verksamhet för medlemmarna.

Covidnedstängningen tvingade fram en genomlysning av kursgården och man kom stärkta ur pandemin med

en anpassad verksamhet som åter ger ett ekonomiskt överskott.

Tomas resonerar vidare om fördelarna med en kursgård:

– Det är även en identitetsfråga för förbund och föreningar, vi kan arrangera aktiviteter på vår egen kursgård istället för att hyra in oss på någon konferensanläggning eller liknande.

REKRYTERING

Man har en övergripande rekryteringsplan för förbundet, och deltar på aktiviteter man bedömer att det går att träffa potentiella medlemmar, exempelvis regementets dag. Tomas berättar också att:

– Något som varit mycket lyckosamt är att vi gör riktade utskick till ungdomar det året de fyller 15, och bjuder in till öppet hus på de ställen som bedriver ungdomsverksamhet.

TEXT: JÖRGEN SJÖHOLM

FÖRSVARsutbildarna Skåne

Skåneförbundet har cirka 4 700 medlemmar fördelade på 21 föreningar.

Nio av föreningarna bedriver ungdomsverksamhet, det finns cirka 400 aktiva ungdomar och drygt 75 ungdomsinstruktörer inom förbundet.

Under 2023 kommer man, utöver ett antal medlemsaktiviteter, att genomföra upp emot ett 20-tal större uppdrag och utbildningar så som Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F), Kombattantutbildningar, Ungdomsskolor, Ledarskapsutbildning för reservofficerare, Sjukvårdskurser med mera.

NYBYGGGARANDA FÖR VÄSTMANLANDS FÖRSVARsutbildare

Skogsbranden i Västmanland sommaren 2014 blev startskottet för en omstart av Västmanlandsförbundet. En av de viktigaste uppgifterna nu är att hitta fler instruktörer och ledare till ungdomsverksamheten.

– En förening är ingenting utan sina funktionärer, säger Arasteh Heinemann. Foto: Arasteh Heinemann / Filip Andersson ser möjligheten att kunna locka ungdomar till verksamheter som kan stärka vårt civilskydd. Foto: Filip Andersson

FILIP ANDERSSON ARBETAR TILL VARDAGS som systemutvecklare i Västerås. Han var nyligen på en informationsträff för Försvarsutbildarna i Västmanland.

– Jag hörde det tydliga budskapet från förbundsstyrelseordföranden: "Vi behöver hjälp" och kände direkt att här kan jag vara till nytta. Jag har ju bland annat varit ungdomsledare i Västerås frivilliga skarpskytteförening och gillar att dela med mig av mina kunskaper, säger Filip Andersson som kallar sig för en riktig föreningsmänniska och nu ser möjligheten att kunna locka ungdomar till verksamheter som kan stärka vårt civilskydd.

Att man nu verkligen satsar på ungdomarna kan Arasteh Heinemann, förbundsstyrelseordförande i Västmanland, intyga. Nyligen intervjuades hon av Sveriges Radio P4 Västmanland och där var hon tydlig med hur viktigt det är att ungdomar lär sig mer om totalförsvarsinformation för att kunna ta med sig nya kunskaper hem till familjer och andra.

– En kunskap om hemberedskap måste bli en självklarhet för hela samhället, inte bara för Försvarsmakten och myndigheter, utan vi behöver alla ta det här ansvaret, säger hon i intervjun.

Arasteh Heinemann har varit engagerad i frivilligfrågor sedan hon kom till Sverige från krigets Iran 1985 och hon valdes till förbundsstyrelseordförande i Västmanland 2021.

– Vi återstartade föreningen 2015 efter Västmanlandsbranden och anledningen var att vi inte ville tappa våra ungdomar. De ska inte behöva söka efter verksamhet i andra kommuner, eller till och med utanför länet, när

Västerås faktiskt är Sveriges sjätte största stad, förklarar Arasteh Heinemann.

Arasteh tillträdde som ordförande mitt under pandemin och säger att både hon och föreningen verkar i en känsla av nybygggaranda. Fokus nu är att bygga en fungerande verksamhet och en av de viktigaste uppgifterna är att hitta fler instruktörer och ledare till ungdomsverksamheten.

– Både verksamheten och allas förväntningar är dynamiska. De förändras hela tiden. Och i all frivilligverksamhet får man acceptera att funktionärer kommer och går. Det gör det hela spännande men lite svårarbetat, säger Arasteh Heinemann.

Hon trycker på åsikten att vi behöver vara många, så att alla kan bidra med sin del. Just nu ser hon som föreningens viktigaste uppgift att sätta medlemmarna och deras förväntningar i centrum.

– Kommande år blir en utmaning och det är ingen underdrift, skrattar hon.

– Det råder stor brist på instruktörer, samtidigt är det viktigt att sätta kvalitet före kvantitet.

TEXT: BEATA HANSSON

FÖRSVARsutbildarna VÄSTMANLAND

Antal medlemmar: 530, varav 131 nya.

Ungdomsverksamhet: Letar instruktörer

Uppdrag/utbildningar: En Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F), en Military weekend och en Military Day. Civila utbildningar mot MSB, Krisberedskap – fördjupning för stabsbefattning, Stabsmetodik – grunder och För din säkerhet!

I förbundet ingår föreningarna Arboga, Västerås, Sala, Köping och Försvarsutbildarna Västmanlands skytteförening.

Skogsbranden i Västmanland 2014 var den största skogsbranden i Sverige sedan åtminstone 1950-talet.

Foto: Holger.Ellgaard / Wikimedia Commons

FÖR DIG SOM ÄR NY I STYRELSEN

ÄR DU NYVALD styrelseledamot i en förbundsstyrelse? Under funktionärsutbildningsveckan får du lära dig vad det innebär att sitta i en styrelse samtidigt som du får ett bra nätverk med andra funktionärer och personalen på kansliet. Den 7-12 augusti genomförs funktionärsveckan på vår kursgård i Tylebäck, Halmstad.

För dig som är ny i en styrelse finns allmän kurs där du får god kunskap om vad som krävs av en funktionär/styrelseledamot. På

kursen får du lära dig förenings- teknik, vilka stöd som finns för ekonomi- och verksamhetsplanering samt hur man leder arbetet i ett förbund eller förening.

På utbildningslinjen får du förståelse för processen inom Försvarsutbildarnas utbildningsverksamhet och såväl planering av kurser som vilket stöd som ska ges till kurschefer tas upp.

På rekryteringskursen får du lära dig grunderna för rekrytering till

specialistbefattningar i Hemvärnet, civila förstärkningsresurser, kurser, ungdomsverksamhet och medlemskap.

På ungdomsledarkursen får du grundläggande duglighet som ungdomsledare. Kursen inriktas mot grundläggande bestämmelser och kunskaper för att planera och leda en ungdomsavdelning.

Läs mer och gör en ansökan via www.forsvarsutbildarna.se/utbildning/funktionar/

TIPSA EN VÄN ELLER KOLLEGA OM ATT ALLA BEHÖVS

SVERIGES FRIVILLIGFÖRSVAR STÖDJER SAMHÄLLET vid kriser, höjd beredskap och krig.

Samhällets sårbarhet minskar när fler engagerar sig för vår gemensamma trygghet och säkerhet. Börja med att ta reda på vilken frivillig försvarsorganisation som passar dig bäst med hjälp av vårt matchningstest.

GÖR TESTET HÄR

NY PÅ JOBBET

FREDRIK WESSLÉN visste redan som 12-åring att han skulle bli officer och han har varit Försvarsmakten trogen sedan karriären startade i Boden 1992. Sedan årsskiftet är han en av Försvarsutbildarnas utbildningsledare.

Fredrik Wesslén ser fram emot att axla rollen som utbildningsledare och säger att som planerare är han pragmatisk i sina lösningar. De närmaste 10 åren kommer att bestå av att bygga upp totalförsvaret med massor av utmaningar och krav på samordning, ödmjukhet och hitta lösningar.

– Allt löser sig. Kanske inte som man tänkt sig men allt löser sig, och jag tror att ni kommer att känna mitt stöd, säger han.

Fredrik Wesslén kommer ursprungligen från Örnköldsvik men officersyrket tog honom till Stockholm 2004. Då hade han först tjänstgjort i Boden och där fått smeknamnet "Vesslan",

ett namn som fortfarande hänger kvar.

Sedan 2004 har han arbetat på internationella utbildningsenheten som utbildningsledare för Kosovo-insatsen och därefter som planeringschef för alla utbildningsledare och alla insatser. Han har bland annat arbetat under ledning av före detta Rikshemvärnschefen Stefan Sandborg samt Försvarsutbildarnas nuvarande generalsekreterare Bo Stennabb.

Fredrik Wesslén beskriver sig som en social och positiv person.

– Samtidigt älskar jag fyrkantighet och struktur, vilket kan gå emot det sociala, men kunden och tjänsten måste gå först, säger han.

Vid sidan om yrkeslivet tävlade Fredrik både internationellt och nationellt i fallskärmsbhopning i många år. Idag har han dock övergått till rally och kartläsning, där han är på topp 10-listan i Sverige.

Fredrik Wesslén. Foto: Anna Karlsson

– Man kan säga att jag bytte vertikalt fall i 185 km/h till att förflytta mig horisontellt i 185 km/h. Sysselsättningen funkar kanon eftersom även min sambo är kartläsare i rally.

Noura Berrouba. Foto: Ewa Malmsten Nordell

KRÖNIKAN

ETT JÄMLIKT SAMHÄLLSKONTRAKT

– EN FÖRUTSÄTTNING FÖR DEMOKRATI, MOTSTÅNDSKRAFT OCH FÖRSVARSVILJA

VÄXANDE KLYFTOR OCH BRISTANDE TILLIT mellan människor, institutioner och ledare utgör ett hot mot demokratin. Utanförskap och ökande klyftor i samhället underminerar tilliten och sammanhållningen.

Medborgare vill att deras mänskliga rättigheter och grundläggande friheter ska respekteras. De vill ha möjlighet att medverka i beslut som påverkar deras liv och ha sociala och ekonomiska system som fungerar.

Grunden i samhällskontraktet är att medborgare samtycker till att bli styrda i utbyte mot att vissa kärntjänster tillhandahålls av de som styr. Detta ser olika ut i olika länder, men inkluderar ofta saker som trygghet, möjligheter för sysselsättning, former av socialt skyddsnät och välfärd och mänskliga rättigheter. Gemensamt för demokratier är fria och rättvisa val, respekt för medborgerliga och politiska rättigheter och jämlik maktutövning mellan de som styrs och de som styr.

Med rättigheter tillkommer skyldigheter i form av att medborgare betalar skatter, samtycker till statens befogenheter, följer lagar och regler och skyddar landet i konflikt. Samhällskontraktet är också en utgångspunkt för totalförsvaret och totalförsvarsplikten.

De senaste åren har diskussionen om samhällskontraktets roll i och för demokratin fått förnyad uppmärksamhet. Detta gäller inte minst globalt, där försämringar i efterlevnaden av samhällskontrakten har eroderat tilliten till demokratin. Demokratier världen över har brustit i att tillhandahålla viktiga kollektiva rättigheter och tjänster till sina medborgare och att minska klyftan mellan sociala förväntningar och institutionella prestationer.

Trots detta har demokratis kritiker inte rätt i sin problembeskrivning. Problemet med demokratin är inte dess former, utan hur folkvalda väljer att förvalta det förtroende de får från medborgarna. Demokrati är det enda statsskicket som kan möta upp framtidens utmaningar och medborgarnas behov.

I Sverige är diskussionen om samhällskontraktet lika relevant. Den innehåller många olika komponenter som alla förtjänar eget utrymme och diskussion. En av dessa handlar om medborgare som står längre ifrån samhället, där det fortfarande finns mycket att göra.

Det är tydligt att barn och ungas delaktighet i samhällskontraktet är en viktig fråga som behöver tas på allvar. Det är inte ett okänt faktum att unga människor är den åldersgrupp som står längst ifrån arbetsmarknaden, demokratin, bostadsmöjligheter och möjligheter för självförverkligande. Det är inte heller okänt att många unga tappat tilltron till demokratin, politiska partier och samhället i stort. Vi behöver ett jämlikt samhällskontrakt där medborgare oavsett ålder kan lita på att samhället värderar både deras möjligheter, rättigheter och perspektiv. Unga människor vill ha makt och inflytande att både påverka sina egna liv och samhällsutvecklingen.

Vi måste erkänna att unga människor har unika perspektiv och erfarenheter som kan bidra till samhällsutvecklingen, och att de har rätt att vara fullvärdiga medborgare. För att skapa ett jämlikt samhällskontrakt behöver vi främja ungas delaktighet genom att stärka deras organisatoriska förutsättningar och inkludera dem i den formella demokratin. Detta är en grundförutsättning för att unga människor ska vilja försvara samhället och känna ansvar gentemot det.

Så låt oss tillsammans skapa ett samhällskontrakt där alla medborgare, oavsett ålder, har möjlighet att påverka och göra sig hörda. Låt oss ge unga människor chansen att vara subjekt och inte objekt i samhället, och på så sätt skapa en stark och hållbar grund för ett motståndskraftigt samhälle.

NOURA BERROUBA, ordförande i LSU

– Sveriges barn- och ungdomsorganisationer

Ny karttjänst för värmekartering

MSB UPPGER VIA ett pressmeddelande att de med hjälp av data från satelliter tagit fram en värmekartering över Sverige. Karteringen visar vilka maximala marktemperaturer som uppmätts under sommarmånaderna 2017–2022. Karttjänsten kan användas som stöd i kommunernas klimat-anpassningsarbete.

I och med att klimatet förändras kommer vi att få uppleva

kraftigare och mer långvariga värmeböljor, och de kommer att förekomma oftare än vi är vana vid.

Syftet är att ge tillgång till ett övergripande planeringsunderlag för att identifiera var höga temperaturer är vanliga inom ett län eller kommun.

MSB gav stöd till verksamheter under överbelastningsangrepp

CERT-SE PÅ MSB har under februari stöttat samhällsviktiga verksamheter som utsatts för överbelastningsangrepp, så kallade DDoS-angrepp. Angreppen har gjort att tjänster, till exempel webbsidor, under en period inte varit tillgängliga.

– En avsändare från ett konto på sociala medier har tidigare uttalat upprepade hot mot olika svenska sektorer och tagit på sig angrepp mot webbsidor tillhörande bland annat sjukhus, lärosäten, banker, mediaföretag, flygsektorn, tågoperatörer,

myndigheter och organisationer inom finans- och energisektorn. Detta uppger Jonas Paulsson, enhetschef vid CERT-SE, i en nyhet på MSB:s hemsida.

– Överbelastningsangrepp kan tillfälligt begränsa tillgängligheten på system och tjänster, men har sällan varaktig eller destruktiv inverkan på samhällsnivå. Det kan vara väldigt irriterande att webbplatsen inte är tillgänglig för medborgare som behöver information, men orolig behöver man inte vara, säger Jonas Paulsson.

Nu lanseras Lilla Krisinfo – en webbplats för barn om kriser

LILLA KRISINFO SKA HJÄLPA barn att bli bättre förberedda på kriser och allvarliga händelser. Bakom Lilla Krisinfo står Krisinformation.se, Sveriges myndighetsgemensamma kanal för krisinformation till allmänheten.

I en kris behöver alla, även barn, få pålitlig, tydlig och snabb information. På Lilla Krisinfo får barn lärande och förberedande

information om till exempel skyddsrum, översvämningar och hjärt-lungräddning. Lilla Krisinfo lyfter även aktuella händelser som väcker frågor hos barn, till exempel texter om coronapandemin, kriget i Ukraina och Nato. Innehållet är språkligt och innehållsmässigt anpassat för barn uppger MSB via en artikel på sin hemsida.

Krisberedskapsveckan. Foto: MSB bildbank

Tema för Krisberedskapsveckan: Öva!

KRISBEREDSKAPSVECKAN genomförs i höst för sjunde gången. MSB uppger via sin hemsida att de i år kommer att erbjuda enkla beredskapsövningar som passar att göra exempelvis hemma med familjen, med grannar och på arbetsplatser.

Krisberedskapsveckan är MSB:s och kommunernas årliga informationsinsats under vecka 39 (25 september-1 oktober). Syftet är att öka privatpersoners motståndskraft inför kriser och krig.

Pandemin och det osäkra omvärldsläget har bidragit till att intresset för hemberedskap och prepping har vuxit kraftigt. Mellan 2021 och 2022 har exempelvis antalet privatpersoner som kan klara sin egenförsörjning en vecka ökat med 11 procent. Väldigt många människor är teoretiskt välinformerade om hur de kan förbereda sig och erbjuds nu också enkla metoder att träna sig själva, sina närstående och grannar inför olika situationer.

Barents Rescue. Foto: MSB bildbank

Svensk-brittiskt samarbete på västkusten

UNDER TRE DAGAR DELTOG brittiska officerare ur Royal Marines Commando från Storbritannien i en övning tillsammans med Älvsborgs amfibieregemente inom ramen för försvarssamarbetet JEF, Joint Expeditionary Force, enligt en artikel på Försvarsmaktens hemsida.

JEF är ett ramverk för en snabbinsatsstyrka som leds av Storbritannien. Den ska ses som ett komplement till Nato och kunna verka vid en kris med fokus på norra Europa. Tio länder ingår i samarbetet, varav Sverige och Storbritannien är två. Den här typen av samarbeten är viktiga för Sverige.

15 kommuner fick statsbidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor 2022

KOMMUNER KAN ANSÖKA om statsbidrag till förebyggande åtgärder mot naturolyckor i områden med befintlig bebyggelse. Totalt 15 kommuner tilldelades bidrag under 2022 enligt en artikel på MSB:s hemsida.

MSB arbetar med att förebygga och mildra effekterna av naturhändelser – främst ras, skred, skogsbrand, storm och översvämning – samt att anpassa samhället till ett förändrat klimat och att skydda samhällsviktig verksam-

het. En del i detta arbete är att fördela statsbidrag till kommuner.

– Klimatförändringarna gör att det förebyggande arbetet blir allt viktigare. Alla med ett ansvar behöver identifiera risker och vidta åtgärder för att förhindra olyckor och andra negativa klimat-effekter, så långt det är möjligt. Det är avgörande för hur stora konsekvenserna blir av naturolyckor nu och i framtiden, säger Ida Axelsson Wall, samordnare och handläggare på MSB.

5G-nät viktigt för Sveriges totalförsvär

MSB OCH TRAFIKVERKET lyfter fram näringslivets viktiga roll för Sveriges totalförsvär i en ny rapport till regeringen, en sammanfattning av rapporten återfinns i en artikel på MSB:s hemsida. I arbetet med att uppgradera Sveriges public safety-nätverk till ett 5G-nät krävs en hybridlösning med statlig kontroll i alla av säkerhetsskäl väsentliga delar av systemet. Den statliga infrastrukturen kompletteras med kommersiella lösningar för

att förstärka nätets robusthet och tillgänglighet.

De flesta länder i Europa har påbörjat ett arbete med att uppgradera sina kommunikationssystem för samhällsviktiga aktörer. Det handlar om kommunikationstjänster som alltid måste fungera och som används av exempelvis polis, akutsjukvård, räddningstjänst, länsstyrelser samt Sveriges regioner och kommuner med flera.

Statsråd besökte Nationellt cybersäkerhetscenter

NATIONELLT CYBERSÄKERHET gästades av statsråden Carl-Oskar Bohlin, minister för civilt försvar, Pål Jonson, försvarsminister, Gunnar Strömmer, justitieminister, och Erik Slottner, civilminister. De togs emot av generaldirektörerna för de myndigheter som ingår i centret. Besöket är en del av den översyn av Nationellt cybersäkerhetscenters verksamhet som regeringen gör under 2023 enligt ett pressmeddelande från MSB.

– Syftet med besöket var att ge ministrarna en bild av centrets arbete generellt och av incidentkoordinering och privat-offentlig samverkan speciellt. Bland annat lades fokus på valsamarbetet 2022, centrets incidentkoordinering samt utvecklingen av samverkanspiloten mellan finanssektorn och NCSC, säger Thérèse Naess, chef för Nationellt cybersäkerhetscenter.

Ny vägledning ska underlätta beredskapsplanering

OMVÄRLDSLÄGET ÄR allvarligt och vi behöver ha ett motståndskraftigt samhälle. För att bygga det krävs samordning och MSB uppger via sin hemsida att de nu ger ut en vägledning till stöd för aktörernas gemensamma planering för att utveckla och stärka förmågan inom den civila beredskapen.

Planering av civil beredskap handlar dels om att minska sårbarheter i samhället, dels om att

förbereda sig för det som ändå händer. Att minska sårbarheter inkluderar att förebygga samhällsstörningar, stärka robustheten i samhällsviktig verksamhet och viktig infrastruktur. Att förbereda sig för samhällsstörningar och ytterst krig handlar bland annat om planering för att utveckla och stärka de förmågor som krävs för att hantera kriser och krig och för att säkra de viktigaste samhällsfunktionerna.

Sjuksköterska. Foto: MSB bildbank

Amerikanskt örlogsbesök i Stockholm

DEN AMERIKANSKA jagaren USS Arleigh Burke (DDG-51) besökte Stockholm 16 – 19 februari. Senast ett fartyg av samma klass var här på besök var i mars förra året, enligt en artikel på Försvarsmaktens hemsida.

– Det är ett rutinbesök där fartyget går i hamn för att ge besättningen möjlighet till återhämtning efter en längre tid till sjöss samt bunkra bränsle, mat och andra förnödenheter,

säger Stefan Norlin på Marinbasen som arbetar med planeringen av besöket.

Fartyget låg förtöjt i Frihamnen i Stockholm under fyra dagar.

Fartygsklassen kan verka på långa avstånd och har sensorer och vapensystem avsett för ändamålet. De har en avancerad förmåga att både upptäcka och bekämpa fientliga mål så väl på och under havsytan som i luften och på land.

Soldat gör honnör mot det amerikanska fartyget USS Kearsage under fartygets besök i Stockholm inför deltagandet i marinövningen Baltops. Foto: Antonia Sehlstedt / Försvarsmakten

MSB kompletterade transport till Turkiet med sängar och elverk

MSB UPPGER VIA ett pressmeddelande att de skickade ytterligare en leverans av materiel till Turkiet. Leveransen var ett viktigt komplement till de familjetält som flögs ned innan denna leverans. Leveransen innehöll bland annat flera större tält, sängar, madrasser, mat och elverk.

Donationen kom från MSB, som också hanterade logistiken och transporten samt samverkan med aktörer i Turkiet. Donationen gjordes via Nato-EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) och flögs till Ankara flygplats.

Världsstöd i fokus under storövningen Aurora 23

MELLAN DEN 17 APRIL och 11 maj övar hela Försvarsmakten tillsammans med 14 nationer och stora delar av civilsamhället. Övningen bygger på ett scenario där Sverige utsätts för ett väpnat angrepp, enligt en artikel på myndighetens hemsida.

Den 24 april kommer kriget till Sverige. Dagen har föregåtts av en veckas instabilitet i samhället; på sina håll otjänligt dricksvatten, svårigheter att få ut kontanter och svajig elförsörjning.

Mobilisering av såväl anställd personal hos Försvarsmakten som värnpliktiga genomfördes

i mitten av april. Den 24 april kommer så regeringens beslut med påföljande order från ÖB: inta skärpt beredskap.

Så inleds den mest omfattande försvarsövningen som genomförts, den tre veckor långa Aurora 23. Närmare 30 000 personer deltar. Utöver nära nog samtlig svensk militär även förband från 14 andra nationer, och inte minst ett stort antal civila aktörer.

– Det stora internationella deltagandet är en av de saker som utmärker den här övningen, säger övningsledaren brigadgeneral Stefan Andersson.

Ytterligare 20 granatkastarpansarbandvagnar på väg

FÖRSVARSMAKTEN UPPGER i en artikel på sin hemsida att FMV nu har beställt 20 granatkastarpansarbandvagnar till, utöver de 20 som beställdes förra året och som ska levereras under perioden 2023–2025. När leveranserna är klara kommer Försvarsmakten ha totalt 80 stycken.

FMV har också beställt integration av arméns nya ledningsstödsystem, LSS Mark, till samtliga vagnar för att få dem alla till samma standard.

Försvarsmakten har för närvarande 40 granatkastarpansar-

bandvagnar, baserade på ett chassi från stridsfordon 90 med ett nyutvecklat torn med granatkastarfunktion, som möjliggör snabb gruppering, skjutning och omgruppering. Besättningen kan arbeta i skydd inne i vagnen hela tiden.

Beställningsvärdet för det nu aktuella uppföljningskontraktet på 20 vagnar är cirka 293 500 000 kronor. Tillverkare är BAE Systems.

Fängelse för kartläggning av militära skyddsobjekt

GÖTA HOVRÄTT har dömt en man till två års fängelse för grov obehörig befattning med hemlig uppgift. Detta är den tredje hovrättsdomen och den nionde domen totalt i den serie rättsfall som ägt rum under senare år kopplat till individer som kartlagt militära skyddsobjekt.

– Den domstolspraxis som utvecklats på området under de senaste åren talar sitt tydliga språk. Att sprida uppgifter om

försvarsanläggningar och militär infrastruktur är ett allvarligt brott som ytterst hotar att utsätta Sverige för stor risk. Med tanke på att underrättelsehotet mot Sverige och Försvarsmakten är högt är det extra viktigt att skydda uppgifter som dessa, säger överste Jörgen Röstberg, chef för Säkerhetskontoret vid Must via en intervju publicerad på Försvarsmaktens hemsida.

PFAS-fri släckvätska stärker Försvarsmaktens miljöarbete

FÖRSVARSMAKTEN UPPGER via sin hemsida att de under 2023 kommer få nya brand- och räddningsfordon och PFAS-fri släckvätska till flygvapnets verksamhet. Leveransen väntas

starta under andra kvartalet 2023. Det är en efterlängtat leverans som kommer att ha både hög teknisk prestanda och samtidigt minska Försvarsmaktens miljöpåverkan.

Första spadtaget för Gotlands regementes nästa etapp

GOTLANDS REGEMENTE har redan växt ur sin första kostym och nu är etapp 2 officiellt igång. I bitande snålblåst togs ett första spadtag för en ny kasern med plats för upp till 280 värnpliktiga.

– Vägen från beslut fram till det här första spadtaget har varit ovanligt kort och det beror på ett mycket bra samarbete med Fortifikationsverket, högkvarterets lokalplaneringsenhet, entreprenörer och Region Gotland, säger

regementschef Magnus Frykvall som understryker betydelsen av den fortsatta utbyggnaden på Tofta i ett uttalande på Försvarsmaktens hemsida.

– För att vi ska kunna fortsätta att höja försvarsförmågan, och därmed förbättra säkerheten både på Gotland och för resten av Sverige, är det avgörande att vi får en infrastruktur som är anpassad till uppgiften.

Planeringsgruppen för geografiskt områdesansvariga igång

DEN 1 OKTOBER FÖRRA ÅRET inrättades en ny struktur för civil beredskap med sektorer och sektorsansvariga myndigheter samt civilområden på regional nivå. För att möjliggöra samverkan mellan central, regional och lokal nivå i frågor som rör utvecklingen av civil beredskap och geografiskt områdesansvar finns det nu ett nytt forum som

kallas planeringsgrupp för geografiskt områdesansvar, uppger MSB via sin hemsida.

I gruppen finns representanter från kommuner, länsstyrelser, civilområdeskanslier och MSB. Planeringsgruppens syfte är bland annat att stämma av pågående planering utifrån ett geografiskt områdesperspektiv för krisberedskap och civilt försvar.

Första materieltransporten från Mali klar

FÖRSVARSMAKTEN UPPGER via ett pressmeddelande att Mali 17, där bland annat personal från Livgardet ingår, är i full gång med att avveckla Sveriges bidrag till FN-insatsen.

Malistyrkan, Mali 17, har nu varit i insatsområdet i mer än en månad och genomfört den första flygtransporten hem. Det finns personal både i staden Gao och

i huvudstaden Bamako. Mali 17 består av logistikpersonal som stöttar med inköp, resor och hantering av gods. Förutom det finns även en vaktgrupp med personal från främst Livbataljonen som har till uppgift att bevaka den svenska basen, Camp Midgård, och stötta med transporter till och från flygplatsen, bland annat.

Besättning från Heavy Airlift Wing (HAW) genomför lastning av C-17 samt transport av materiel inom ramen för det svenska bidraget till Task Force. Foto: Antonia Sehlstedt / Försvarsmakten

Försvarsmaktens akuta räddningsinsats i Turkiet avslutad

TEAMET BESTÅENDE av 45 personer från Försvarsmakten och MSB var på plats i det jordbävningsdrabbade området i Turkiet i en vecka för att hjälpa till att gräva fram människor som fastnat under rasmassorna. Med hjälp av sökhundar hittades flera människor vid liv. Teamet har även bistått med akut traumavård av skadade och annan medicinsk hjälp till överlevande.

När teamet lämnade gick räddningsinsatsen in i nästa fas och Sverige går över till att fokusera på att ge humanitärt stöd till Turkiet i form av medicin och sjukvårdsmateriel, skyddsutrustning och förnödenheter och att bygga nödbostäder, enligt en artikel på Försvarsmaktens hemsida.

Sverige skickade sök- och räddningsteam till Turkiet

FÖR ATT STÖTTA den hårt drabbade befolkningen efter jordbävningarna i Turkiet och Syrien skickade Sverige ett team med personal och sökhundar till det drabbade området.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap genomförde insatsen i nära samarbete med Försvarsmakten, enligt ett pressmeddelande från MSB.

Materiellt stöd. Foto: MSB bildbank

Beredskapsoperation med kvalificerat luftförsvar i Göteborgsområdet

EN LUFTVÄRNSSTRIDSGRUPP från Luftvärnsregementet (Lv 6) i Halmstad placerats under ett par dagar med kvalificerade luftvärns-system i Göteborgsområdet, som en del i en beredskapsoperation. En förstärkt förmåga som innebär handlingskraft och ett starkt utökat försvar av luftrummet kring den strategiskt viktiga västkusten.

Från att de fick ordern till att de skulle vara klara på plats fick luftvärnsstridsgruppen bara mycket kort tid på sig på sig att förbereda, transportera och gruppera luftvärnssystem 103 (Patriot) och eldenhet 98 med stödsystem på flera platser i Göteborgsområdet, enligt en artikel på myndighetens hemsida.

Marinen övade med fransk fregatt

KORVETTEN HMS SUNDSVALL övade i början av februari tillsammans med den franska fregatten FS Aquitaine i Östersjön. Fokus under övningen var att testa och utveckla metoder för sambands- och stridslednings-

systemet Länk 22. Det är en nyutvecklad datalänk för överföring av information mellan enheter till sjöss, på land och i luften, enligt en artikel på Försvarsmaktens hemsida.

Möte inom krisberedskap den 17-18 januari inledde det svenska ordförandeskapet i Europeiska rådet

UNDER TVÅ DAGAR samlades experter inom krisberedskap, civilskydd och kriskommunikation från alla medlemsländer i EU, och nästan alla deltagande länder i civilskyddmekanismen, för att gemensamt diskutera hur

samhällets motståndskraft kan stärkas inom EU. MSB delade erfarenheter om krisberedskapsveckan och privat-offentlig samverkan inom området. Informationen om mötet återgavs i en artikel på MSB:s hemsida.

500 nödbostäder från Sverige till drabbade i Turkiet

EFTER SAMVERKAN MELLAN Sverige och EU beslutade EU-kommissionen att aktivera den EU-gemensamma beredskapen för att stödja drabbad befolkning med nödbostäder. Det innebär att 500 nödbostäder med plats för fem personer i varje skickades från Sverige till Turkiet med koordinering via MSB enligt myndig-

hetens hemsida. Därutöver skickade MSB ett insatsteam för att säkerställa att resurser transporteras till de jordbävningsdrabbade områdena och att det sattes upp tillsammans med de lokala organisationerna på plats. Insatsen genomfördes inom ramen för rescEU och huvuddelen av insatsen finansieras av EU.

Satsning inom området samverkan och ledning

I SEPTEMBER 2021 startade MSB en satsning med fokus på att stärka det samlade stödet inom samverkan och ledning vid samhällsstörningar. Satsningen har hittills lett till ett gediget material kring stabsarbete, stödinsatser till flertalet aktörer och uppstarten av ett aktörs-gemensamt projekt för att vidareutveckla gemensamma grunder.

– Satsningen vi gör handlar om att stärka förmågan hos aktörer på olika nivåer att agera samordnat. På så sätt används samhällets samlade resurser mer effektivt och konsekvenserna av samhällsstörningar och ytterst krig begränsas, säger Johan Hjelm, enhetschef på MSB, via en intervju på MSB:s hemsida.

Chefsmöte för att identifiera satsningar på totalförsvar

MYNDIGHETEN för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Försvarsmakten samlade chefer från civilområdena, sektorsansvariga myndigheter, militärregionerna samt Myndigheten för psykologiskt försvar för diskussioner om totalförsvarsfrågor. Ett referat av mötet presenterades i en artikel på MSB:s hemsida.

Syftet med mötet var att identifiera vilka satsningar som görs för att öka den samlade förmågan i totalförsvaret och om det finns några särskilda beroenden mellan till exempel olika sektorer. En samlad slutsats var att det är värdefullt att utbyta erfarenheter för att bygga kunskap och tillit mellan olika aktörer i totalförsvarsystemet.

Nyheterarna är sammanställda av MINOU SADEGHPOUR.

Foto: HeungSoon / Pixabay

DET HÄNDER I FÖRBUNDEN 20/4-30/6

REGION SYD

Aktivitet	Datum	Plats	Arrangerande förbund
Instruktör – krisberedskap	25 april - 1 maj	Höllviksnäs, Malmö	Försvarsutbildarna
Ungdomsövning	5-7 maj	Eksjö	Norra Småland
Ungdomsövning	19-21 maj	Eksjö	Norra Småland
Marschprov	3-4 juni	Skillingaryd	Norra Småland
Ungdomsskola – sommar	16-22 juni	Höllviksnäs, Malmö	Skåne
Military Day	17 juni	Kronoberg	Kronoberg
Ungdom – tema armé	18-22 juni	Eksjö	Norra Småland
Instruktör – CBRN	26 juni - 8 juli	Höllviksnäs, Malmö	Svenska CBRN-förbundet

REGION VÄST

Aktivitet	Datum	Plats	Arrangerande förbund
Military Weekend	21-23 april	Halmstad	Halland
Instruktörsträff	22 april	Uddevalla	Bohuslän-Dal
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga	22 april - 5 maj	Villingsberg skjutfält, Karlskoga	Värmland
Kombattantutbildning för obehäpnad personal	24-27 april	Skövde	Skaraborg
Military Weekend	28-30 april	Borås	Älvsborg
Förbundsmästerskap pistol 22 long	29 april		Skaraborg
Vårfälttävling	1 maj	Kville	Bohuslän-Dal
Ledarskapsutbildning för reservofficerare	3-7 maj	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Göteborg
Soldatprov	5 maj	Uddevalla	Bohuslän-Dal
Kursadjutantkurs	5-7 maj	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Halland
Military Weekend	5-7 maj	Villingsberg skjutfält, Karlskoga	Värmland
För din säkerhet! – kontaktperson (POC)	6 maj	Nätbaserad kurs	Göteborg
Military Day	6 maj	Villingsberg skjutfält, Karlskoga	Värmland
Vårfälttävling	7 maj	Kville	Bohuslän-Dal
Instruktör – Ak 5	7-13 maj	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Försvarsutbildarna
Vårfälttävling	14 maj	Kville	Bohuslän-Dal
Studiebesök Backamo	18 maj	Vänersborg	Bohuslän-Dal
Ungdomsövning	18-21 maj		Bohuslän-Dal
Sambandstjänst (ungdom)	20 maj	Skövde	Skaraborg
För din säkerhet!	24 maj	Kviberg	Göteborg
Pedagogiska grunder – civila instruktörer	26-28 maj	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Försvarsutbildarna
Strapatsövning (ungdom)	27 maj	Lerdala	Skaraborg
Soldatprov	27 maj	Lerdala	Skaraborg
Nationaldagsfirande	6 juni	Uddevalla	Bohuslän-Dal
Nationaldagsfirande	6 juni	Åmål	Bohuslän-Dal
Fys- och sommaravslutning (ungdom)	10 juni	Skövde	Skaraborg
Känsödagen	10 juni	Känsö	Göteborg
Ungdom – tema språk	25-29 juni	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Befälsföreningen Militärtolkar
Språkkurs för militärtolkar	25-30 juni	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Befälsföreningen Militärtolkar
Ungdom – tema sjukvård	26-30 juni	Väddö kursgård, Stockholm	Försvarsutbildarna
Försvarsmedicin – grundkurs 2	28 juni - 6 juli	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Svenska Sjukvårdsförbundet
Försvarsmedicin – gruppchef grundkurs	28 juni - 6 juli	Tylebäck Kursgård, Halmstad	Svenska Sjukvårdsförbundet

REGION MITT

Aktivitet	Datum	Plats	Arrangerande förbund
Kombattantutbildning för obehäpnad personal	24-27 april	Livgardet, Kungsängen	Stockholm och Södermanland
Ungdomsövning	26 april	Norrtälje	Luftvärnsförbundet
Stabsmetodik – grunder	28-30 april	Väddö kursgård, Stockholm	Västmanland
Ungdomsövning	28-30 april	Väddö skjutfält, Stockholm	Luftvärnsförbundet
Informatör – För din säkerhet!	5-7 maj	Väddö kursgård, Stockholm	Norra Småland

FORTS. REGION MITT

Aktivitet	Datum	Plats	Arrangerande förbund
Kombattantutbildning för obehäpnad personal	8-11 maj	Livgardet, Kungsängen	Stockholm och Södermanland
Kombattantutbildning för obehäpnad personal	8-11 maj	Väddö kursgård, Stockholm	Stockholm och Södermanland
CBRN – civil introduktionskurs	13-14 maj	Väddö kursgård, Stockholm	Svenska CBRN-förbundet
Krisberedskap – fördjupning för stabsbefattning	19-21 maj	Västerås	Västmanland
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga	20 maj - 3 juni	Fårö Kursgård, Gotland	Gotland
Kombattantutbildning för obehäpnad personal	22-26 maj	Väddö kursgård, Stockholm	Stockholm och Södermanland
Kassörsutbildning	23 maj	Stockholm	Försvarsutbildarna
Försvarsmedicin – grundkurs 1	25 maj - 2 juni	Fårö Kursgård, Gotland	Svenska Sjukvårdsförbundet
Ungdomsövning med förevisning för anhöriga	26-28 maj	Väddö skjutfält, Stockholm	Luftvärnsförbundet
Kombattantutbildning för obehäpnad personal	29 maj - 2 juni	Väddö kursgård, Stockholm	Stockholm och Södermanland
Krisberedskap – grunder	3-4 juni	Väddö kursgård, Stockholm	Norra Småland
Soldatprov	5 juni	Torshälla-Härad	Stockholm och Södermanland
Försvarsinformation och fanrepresentation vid nationaldagsfirande	6 juni	Stockholm	Luftvärnsförbundet
Nationaldagsmarsch	6 juni	Härad-Strängnäs	Stockholm och Södermanland
Sjukvårdskurs – FRG, MTE och RR-styrka	7-11 juni	Väddö kursgård, Stockholm	Försvarsutbildarna
Military Weekend	16-18 juni	Amf 1 Berga, Stockholm	Stockholm och Södermanland
Military Weekend – ungdom	16-18 juni	Gotland	Gotland

REGION NORR

Aktivitet	Datum	Plats	Arrangerande förbund
Totalförsvarsinformation – grundkurs	21-23 april	Nätbaserad kurs	Norrbottn
Military Day	22 april	Umeå	Västerbotten
Military Day	13 maj	Östersund	Jämtland
Försvarsmedicin – grundkurs 2	24 maj - 1 juni	Boden	Svenska Sjukvårdsförbundet
Försvarsmedicin – gruppchef grundkurs	24 maj - 1 juni	Boden	Svenska Sjukvårdsförbundet
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga	27 maj - 9 juni	Boden	Norrbottn
Military Weekend – ungdom	2-4 juni	Boden	Norrbottn
Skogsbrandsbekämpning – grundkurs	8-11 juni	Camp Ånn, Åre	Svenska CBRN-förbundet
Military Day	10 juni	Kalix	Norrbottn
Skogsbrandsbekämpning – grundkurs	15-18 juni	Camp Ånn, Åre	Svenska CBRN-förbundet
Ungdomstävling, norra regionen	16-18 juni	Sollefteå	Västernorrland
Military Day	17 juni	Härnösand	Västernorrland
Ungdom – tema armé	18-22 juni	Boden	Norrbottn

NÄTBASERADE FÖRELÄSNINGAR

Ämne	Datum	Arrangerande förbund
Om krisberedskap	20 april	Försvarsutbildarna
Svenskt näringslivs roll i samhället och koppling till totalförsvaret	27 april	Militärpolisförbundet
Att möta informationspåverkan	27 april	Försvarsutbildarna
Internationell polis och tullsamverkan. Hur fungerar systemet?	4 maj	Militärpolisförbundet
Om Kina	11 maj	Försvarsutbildarna
FMVs samhällsuppdrag och Totalförsvaret	25 maj	Militärpolisförbundet
Om Arktis	25 maj	Försvarsutbildarna
Jordbruksverket, roll och ansvar samt totalförsvaret	1 juni	Militärpolisförbundet
Om Grundläggande soldatutbildning för frivilliga	8 juni	Försvarsutbildarna
Statliga bolaget Vattenfall AB, uppgift och roll i vårt totalförsvaret	15 juni	Militärpolisförbundet

Mer verksamhet genomförs i våra förbund än vad vi har utrymme för i tidningen. Besök www.forsvarsutbildarna.se för mer information.

Foto: Heung Soon / Pixabay

DET HÄNDER I FÖRBUNDEN 20/4-30/6

POSTTIDNING

B

DET HÄR GJORDE VI FÖRSVARSBILDARE 2022

Förra året rekryterade Forsvarsutbildarna 164 sjukvårdare till Hemvärnet, men visste du att vi även rekryterade 39 fordonsförare? Det inklusive att vi genomförde 108 medlemsaktiviteter, 38 För din säkerhet! i Stockholm/Södermanland och mycket mer kan du läsa i bilagan – Det här gjorde vi Forsvarsutbildare 2022.

DET HÄR GJORDE VI FÖRSVARSBILDARE 2022

Antal medlemmar 2022

Förbund	Vuxna	Ungdomar	Totalt	Antal nyrekryterade
Regionala förbund				
Forsvarsutbildarna Blekinge	359	40	399	53
Forsvarsutbildarna Bohuslän-Dal	690	281	971	137
Forsvarsutbildarna Dalarna	345	8	353	186
Forsvarsutbildarna Gotland	247	2	249	66
Forsvarsutbildarna Gävleborg	409	77	540	76
Forsvarsutbildarna Grönberg	2 397	107	2 464	255
Forsvarsutbildarna Halland	304	40	344	109
Forsvarsutbildarna Jämtlands län	332	46	378	39
Forsvarsutbildarna Kalmar	187	59	256	30
Forsvarsutbildarna Kristianstad	700	20	721	57
Forsvarsutbildarna Norra Småland	476	82	558	118
Forsvarsutbildarna Norrbotten	570	13	583	135
Forsvarsutbildarna Skaraborg	400	15	415	90
Forsvarsutbildarna Skåne	3 682	901	4 583	417
Forsvarsutbildarna Stockholm och Södermanland	2 832	146	3 178	617
Forsvarsutbildarna i Upland	646	95	734	102
Forsvarsutbildarna Värmland	609	16	625	81
Forsvarsutbildarna Västerbotten	616	13	639	111
Forsvarsutbildarna Västermanland	677	46	723	78
Forsvarsutbildarna Västmanland	455	70	525	153
Forsvarsutbildarna Åreborg	178	29	207	34
Forsvarsutbildarna i Örebro län	747	18	775	122
Forsvarsutbildarna Östergötland	334	305	639	160
Rikstäckande förbund				
Befälsföreningens Militärkårer	128	7	135	47
Förbundet Fällskärsmännen	51		51	
Förbundet Kustjägarna	1 828		1 828	
Förbundet Skånska Sjölevande	45		45	13
Förbundet Sveriges Reservofficerare	1 184	17	1 201	67
Forsvarets Fällskärar	537		537	3
Forsvarets CERN-förbund	131		131	15
Hemvärnets Riksförbund	79		79	
Kavalleri- och Jägarförbundet	305	6	309	23
Kriskommunikationerna	431		431	136
Luffvärens Befälsutbildningsförbund	146	66	212	71
Militärpolisförbundet	301	5	306	126
Pyroforbundet	112		112	20
Svenska CERN-förbundet	462	13	475	118
Svenska Sjöfärdförbundet	2 000		2 000	70
Summa	25 802	2 831	28 636	3 798

* IBER har 1 342 registrerade medlemmar i de regionala förbunden.

Anmäl ändrad
adress!

Har du flyttat eller ska du byta adress? Se till att du får ditt nummer av Forsvarsutbildarna utan avbrott!
Gå in på www.forsvarsutbildarna.se – leta upp "Mina sidor" och gör dina ändringar direkt på hemsidan.

